

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Telefony: 144-44, 177-77
Redaktor przyjmuje od godz. 6-ej — 7-ej wieczorem.

Cena 20 groszy

Administracja: Piotrkowska 70. Telefon 222-22
Tel. nocny 144-44, Nr. konta P.K.O. 66.155 i 64.730

Hr. Potocki aresztowany

Afera Boussaca zatacza w Polsce coraz szersze kręgi

B. prezesowi zarządu Żyrardowa grozi 5 lat więzienia

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Kilka dni temu sędzia śledczy

p. DEMANT WEZWAŁ DO WARSZAWY

hawiącego w Truskawcu prezesa zarządu zakładów żyrardowskich

HRABIEGO POTOCKIEGO dla przesłuchania go. W dniu

wczorajszym p. Henryk Potocki przyjechał

WŁASNĄ LIMUZYNĄ z Truskawca do Warszawy

złosił się do sędziego śledczego.

PO KILKUGODZINNEM PRZEŚLUCHANIU

wczoraj w godzinach wieczornych sędzia śledczy p. Demant

zarządził ARESZTOWANIE P. HENRYKA POTOCKIEGO.

KA POTOCKIEGO, co też natychmiast zostało wykonane i

PREZES ZAKŁADÓW ŻYRARDOWSKICH

zamknięty został w areszcie śledczym.

Aresztowanie nastąpiło na podstawie

ART. 269

Kod. Karn., czyli tego samego artykułu, na podstawie którego

aresztowani zostali pp. Veermesch i Caen.

Art. 269 K. K. brzmi: Kto zajmując się na podstawie przepisu

prawnego lub umowy sprawami majątkowymi innej osoby,

działa na jej szkodę, PODLEGA KARZE WIEZIENIA DO LAT 5.

Hr. Potocki, który przez szereg lat był prezesem zarządu

Tow. Akc. Zakładów Żyrardowskich oraz w ostatnim roku prezesem

Polskiego Czerwonego Krzyża przed kilku dniami

ZREZYGNOWAŁ Z PREZESURY P. C. K.

Z zarządu zakładów żyrardowskich Henryk Potocki wystąpił

PO WYROKU SĄDU HANDLOWEGO,

który wprowadził sekwestr zakładów. Aresztowanie Henryka

Potockiego nastąpiło w związku z aferą żyrardowską.

Żemsta za Żyrardów?

BERLIN, 6 września. (Pat.)—Polska prasa emigracyjna do

nosi o nowych zwolnieniach pracowników polskich w

północnych departamentach Francji. W ostatnim czasie

ZWOLNIONO W KOPALNI BRUAY KILKuset GÓRNIKÓW.

Niektórym ze zwolnionych górników brak było tylko

roku lub dwóch lat do 15-letniego terminu, po którym

robotnicy mogą otrzymywać

ODPOWIEDNIE RENTY z francuskich

towarzystw ubezpieczeniowych. Wśród

polaków panuje z tego powodu duże przygnębienie.

Jak to było w Leforest

LILLE, 6 września. (Pat.)—Sprawa zajść w Leforest w

dnia 6 i 7 sierpnia znalazła się dziś przed

trybunałem w Bethune. Adwokat obrony w

przemówieniu swem przytoczył dodatnią

opinję świadków

o podsądnych

i podkreślił że przed trybunałem

powinni byli stanąć wszyscy

uczestnicy strejku.

Zasada strejku — mówił obrońca —

jest uznana przez ustawodawstwo

francuskie. — Z aktu oskarżenia

pozostała więc tylko sprawa

groźby pod adresem sztygarów i

robotników francuskich. Gdyby

robotnicy polscy — podkreślił obrońca —

istotnie mieli zamiar dopuścić się

aktu przemocy w stosunku do swych

towarzyszy pracy, to wobec

przewagi liczebnej górników

polских żaden francuz nie wyszedłby

żywy z kopalni. Trybunał

wydał wyrok, skazujący 7

Podsądnych, na karę więzienia

od 1 do 3 miesięcy.

Krwawy strejk włókniarzy w Ameryce

Robotnicy szturmem usiłują zdobyć pracujące fabryki
23 zabitych, 65 rannych i 147 aresztowanych

NOWY JORK, 6 września. (Pat.) — Bilans

trzeciego dnia strejku robotników w

przemysle włókienniczym zamyka się już

liczbą kilkunastu zabitych i kilkadziesiąt

rannych.

W Honepath (Poł. Karolina) wydarzyły

się poważne zaburzenia między

strejkującymi robotnikami a grupą

robotników zorganizowanych przez

przedsiębiorców.

W wyniku starcia padło 3-cu

zabitych, kilkunastu rannych. Policja

aresztowała 64 robotników.

Od chwili rozpoczęcia strejku w

Honepath padło już 10 ludzi zabitych.

W Greenville zabito jednego

ze strejkujących robotników.

Podobne starcia między robotnikami

a strażą fabryczną, złożoną również z

robotników, miały miejsce — na terenie

północnej Karoliny w Raleigh. —

Między strejkującymi a strażą fabryczną

wywiązała się strzelanina. Na pomoc

straży sprowadzono

3 kompanie milicji stanowej. Jeden

ze strejkujących zmarł z odniesionych

ran. W Warren Rhode Island policja

rozprasała strejkujących robotników

przy pomocy bomb tżawiących.

Robotnicy kilkakrotnie starali się

szturmem opanować fabrykę, celem

przerwania pracy. Z całego szeregu

miejsowości objętych strejkami nadcho-

dzą informacje o zaburzeniach, kończących

się zazwyczaj krwawo, jak również o

aresztowaniach dokonywanych wśród

robotników. Według ostatnich informacji

korespondenta Reutera z Nowego Jorku,

liczba strejkujących robotników w

przemysle tkackim wynosi 340 tys.

Strejk rozszerza się

NOWY JORK, 6 września. (Pat.) —

Strejk w przemyśle włókienniczym

wciąż rozszerza się. Nadchodzą

wiadomości o zamknięciu

coraz to innych przedsiębiorstw. W

Nowej Anglii strejkuje obecnie 138

tys. robotników. Przewodniczący

komitetu strejkowego Gorman oświadczył:

„Zgodzimy się na arbitraż

tylko wtedy, gdy wszystkie

przedsiębiorstwa będą zamknięte”.

W Południowej Karolinie

zmobilizowano 21 kompanii

straży narodowej. W Lincolton

w Północnej Karolinie aresztowano

70 strejkujących robotników.

Odzieżowcy przyłączyli się

NOWY JORK, 6 września. (Pat.) —

Federacja robotników przemysłu

odzieżowego wypowiedziała się za

przystąpienie do strejku odzieżowego

przemysłu bawełnianego. Postanowienie

to zwiększy liczbę strejkujących

o 50 tys. osób a stopniowo

nawet, być może o 175 tys.

Liczba ofiar

NOWY JORK, 6 września. (Tel. wł.) —

Wedle wiadomości podanych

prasie przez przywódców strejku

dzisiaj padło 23 zabitych i 65

rannych robotników. Liczbę

aresztowanych włókniarzy

określają na 147.

Międzynarodowa wymiana handlowa

Sensacyjny projekt zgłoszą francuzi w Genewie

PARYŻ, 6 września. (Pat.) —

„Journale Industrielle” donosi z

Genewy, iż minister handlu Lamoureux

przedstawi w przyszłym tygodniu

propozycję Francji w sprawie

międzynarodowej wymiany handlowej. Jak

twierdzi dziennik, propo-

zycje francuskie będą się opierały

na wniosku dep. Elbela, Clairka i in.,

złożonym w Izbie w marcu b. r.

w sprawie rozporządzenia na

inne państwa układu clearingowego

w rodzaju układów istniejących

między Niemcami a innymi kra-

jami i przekształcenia ich w układy

wielostronne. Propozycje te miałyby

na celu zaradzenie trudnościom

walutowym i transferowym przez

generalizację systemu kompensacyjnego

i wymiany.

BIAŁY AWANTURNIK

P. Wonsiackij chce wojować

Zaostrzenie stosunków sowiecko - japońskich i napięcie panujące na Dalekim Wschodzie obudziło wielkie nadzieje w kołach emigracji rosyjskiej. Część jej — jest to oczywiście odłam prawicowy, faszystowski — szykuje się otwarcie do wzięcia udziału w wojnie po stronie Japonii; wódz jej, Ana Szazy, syn Andrzeja, Wonsiackij, rozwija energiczną działalność, mającą na celu zmobilizowanie jaknajwiększej ilości ludzi i pieniędzy do czynnej walki ze zniechęconym reżymem sowieckim.

Trudno powiedzieć, jak odnosi się do tych poczynających miarodajne czynniki japońskie. W swoim czasie Japonia mocno popierała innego awanturnika białogwardyjskiego, atamana Siemionowa, lecz, jak wiadomo, marnie na tem wysła. Można się więc spodziewać, że tym razem rząd japoński będzie ostrożniejszy i nie zaangażuje się zbyt daleko na rzecz tych samych elementów budujących zgoła fantastyczne plany nadzieje na pogarszających się stosunkach nippon-sowieckich.

Z drugiej jednak strony, faktem jest, iż Japonia toleruje (a może nawet podsyca) działalność białej emigracji rosyjskiej w Mandżurji; w „państwie” mandżurskim — Mandżukuo — są urzędnicy narodowości rosyjskiej, a znieważnia konsula sowieckiego w Charbinie dopuścić się, jak wiadomo, Rosjanin — nawiasem mówiąc, pijany — za co został podobno usunięty ze służby przez władze mandżurskie.

Spodziewając się wybuchu wojny nad granicami Syberji, wódz „faszystów” rosyjskich A. A. Wonsiackij (nosi on tytuł „wódz”), udał się niedawno na Daleki Wschód, najpierw do Japonii, a potem do Mandżurji i Chin. Zadaniem jego było niewątpliwie porozmienie się osobiste z tamtejszymi organizacjami emigracyjnymi, a prawdopodobnie i z miarodajnymi czynnikami japońskimi.

O podróży tej wiemy tylko tyle, co pisze o niej wychodzący w Belgradzie organ monarchistów i faszystów rosyjskich „Carskij Wiestnik”. Korespondent tego pisma, który towarzyszył Wonsiackiemu w jego podróży azjatyckiej, przytacza szereg ciekawych faktów szczegółów, rzucających jasne światło zarówno na za miary wodza „wszechrosyjskiej partii faszystów”, jak i na jego oblicze ideowe.

W San Francisco, wsiadając na okręt, który miał go zawieźć do Japonii, A. A. Wonsiackij udzielił wywiadu jednej z gazet amerykańskich. Powiedział w nim, że bardzo się spieszy, bo chce zdążyć na początek wojny.

„W razie jej wybuchu — oświadczył —

my, faszysti rosyjscy, walczyć będziemy po stronie Japonii, gdyż jest ona jedynym państwem, które może nam dać do stateczną ilość amunicji dla naszej armji, która roznieśli bolszewików na strzępy, na całej przestrzeni od Władywostoku do Moskwy. W Mandżurji — ciągnął Wonsiackij — mamy możliwość natychmiastowego wystawienia 150 - tysięcznej armji, złożonej w większości z

veteranów wojny domowej”.

W Tokio witał Wonsiackiego na dworcu oddział rosyjskich faszystów ze sztandarem, ustawiony szpalerem na peronie. Na powitanie jego pisał przywódca tamtejszej organizacji M. W. Bolikow w tygodniku „Faszyst”, organie wszechrosyjskiego związku faszystów: „Pańskie przybycie tutaj przyniesie może nadzwyczajne wyniki, tu bowiem znajduje się klucz wydarzeń rosyjskich. Czekamy tylko na sygnał. Naprzód ku świętym granicom! Noc rozprasza się. Wschodzi przed nami zorza zmartwychwstania...”

Z Tokio Wonsiackij udał się do Dajrenu, gdzie konferował z atamanem Siemionowem, a stamtąd do Charbina. Tu znowu honorowa straż w opaskach ze swastyką tworzyła szpaler, pod fałdami olbrzymiego sztandaru z orłem dwugłowym. Związek młodych faszystów, kozaków Dalekiego Wschodu, monarchistów - legitymistów i t. p. — wszystko to stało na peronie w oczekiwaniu swojego „wodza”.

Nazajutrz odbyło się przyjęcie na jego cześć w klubie rosyjskim w Charbinie. A. A. Wonsiackij wygłosił przy tej

sposobności płomienną mowę, w której powiedział:

„W oczekiwaniu ofensywy, trzeba jaknajprędzej zorganizować nasze kadry, celem zadania śmiertelnego ciosu czerwonemu robactwu. Walka uświęcona będzie powodzeniem, jeżeli wezmą w niej udział szerokie masy ludowe. Rosyjski lud pracujący — oto nasza podstawa, mówił Wonsiackij, kopując żywcem dawne mowy Mussoliniego i Hitlera...”

„Faszyzm rosyjski musi się stać ruchem robotników i chłopów. Wszechrosyjska partja faszystów ogłasza niezwłoczną mobilizację wszystkich aktywnych czynników emigracji. Niema ani jednego dnia do stracenia!

Temi słowami zakończył Wonsiackij swoją mowę charbin-ską.

Po objeździe całej Mandżurji i odwiedzeniu Szanghaju, gdzie również znajduje się dość liczna kolonia rosyjska, A. A. Wonsiackij postanowił wracać do Europy (nie doczekawszy się wojny...). Zdaje się, że wyniki jego podróży niezupełnie odpowiedziały pokładanym w niej nadziejom; takie przynajmniej wrażenie odnosi się ze słów oświadczenia, ja-

kie złożył Wonsiackij przedstawicielowi chińskiej agencji telegraficznej w Szanghaju tuż przed odejściem statku. — Brzmiało ono, jak następuje:

„Nadeszła dla nas chwila przebudzenia i czynu. W Mandżurji, przede wszystkim w Charbinie, mamy 20.000 członków i sympatyków. Zamierzamy zwrócić się z wezwaniem do rosyjskich emigrantów z całego świata; najgorętszym naszym życzeniem jest,

by narody Japonii i odrodzonych Niemiec wyciągnęły do nas dłoń i dały nam swoje serdeczne i potężne poparcie”.

Znaczy to więc, że dotychczas tego poparcia Japonia jeszcze nie dała... Czy udzieli go w przyszłości? — oto pytanie.

Nie ulega wątpliwości, że ten faszystowski, reakcyjny odłam emigracji rosyjskiej starać się będzie wszelkimi środkami pchnąć Japonię do wojny z Sowietami. Rzecz jasna, leży ona w interesie Wonsiackich i Siemionowów. Pytanie tylko, czy Japonia zdecyduje się na to a jeżeli tak, to czy gotowa będzie spełnić polityczne życzenia tych panów.

Nie cała jednak emigracja rosyjska zajmuje w tej sprawie takie stanowisko, jak p. p. Wonsiackij i Siemionow. Zelewicow jej odłam a przede wszystkim socjaliści, nie chcą, popierać imperjalizmu japońskiego i faszystów rosyjskich, którzy pragnęliby obalić Sowiety i stworzyć na ich gruzach

„Trzecią Rosję”, wzorowaną na III Rzeszy, — to rzecz zupełnie zrozumiała.

Ale nie tylko socjaliści sprzeciwiają się awanturczym i zgoła niepatryjotycznym planom Wonsiackich. Identyczne nieomal stanowisko zajmuje

P. N. Milukow, a nawet... generał Denikin,

który całkiem niedawno publicznie się wypowiedział przeciwko niepatryjotycznym koncepcjom rosyjskich faszystów. Obaj ci panowie mieli odwagę oświadczyć, że w razie konfliktu zbrojnego między Rosją a Japonią, zmierzającą do uszczuplenia granic ich ojczyzny, staną bez chwili wahania po stronie Związku Sowieckiego.

R. W.

Targi i zatargi o kolej

Jak powstała i czym jest droga żelazna wschodnio-chińska

Kolej Wschodnio - Chińska, stanowiąca obecnie oś targów i zatargów sowiecko - japońskich przed 40 laty jeszcze nie istniała. Rosja Aleksandra III jeszcze się nie była uporała z trudnościami budowy kolosalnej kolei transsyberyjskiej. Jeszcze podróżny, kupujący w Europie bilet kolejowy do Władywostoku musiał dwukrotnie w ciągu tej długiej podróży korzystać z parostatków. Mianowicie wypadło mu przepłynąć statkiem „święty” Bajkał, a następnie, po przebyciu koleją odcinka Bajkał — Szyłka, wsiadać ponownie na statek, kursujący po Amurze. Statkiem płynęło się parę tysięcy kilometrów w dół potężnej rzeki i wysiadło się w miejscowości Chabarowsk, poczem jechało się do Władywostoku już bez przeszkód koleją.

Odcinek kolei transsyberyjskiej okrążający Bajkał dobudowano dosyć szybko. Przez Bajkał już więc nie trzeba było przepływać. Pozostawał jedynie do zlikwidowania uciążliwy odcinek wodny Szyłka — Chabarowsk. Wypadło dobudować odcinek kolejowy, który — będąc prostszy od wyiętego ku północy biegu Amuru — stanowiłby naturalne przedłużenie transsyberyjskiej linii i łączył Szyłkę z Chabarowskiem. Odcinek ten przechodziliby przez tereny Mandżurji na imponującej długości 2049 klm.

UMOWA DWUCH CESARZY
Siłą rzeczy przeto cesarz rosyjski podjął rokowania z cesarzem chińskim, by uzyskać od tego ostatniego koncesję na budowę kolei. Rokowania poszły gładko, zwłaszcza, że nadworni doradcy monarchy z Pekinu dobrze na tem niewątpliwie zaobill. Rosja zdobyła koncesję, mobilizując kapitały własne i francuskie, zbiera inżynierów i przystępując do pracy. Tysiące robotników uwijało się zwawo, tak, że rozpoczęta w roku 1897 bu-

dowa mogła już w 1902 roku być oddana do użytku. Rosja zdobyła przeszła dwa tysiące klm. doskonałej linii, która skracająca ogromnie podróż do Władywostoku, umacniała gospodarczą i polityczną wagę imperjum rosyjskiego na Dalekim Wschodzie, ułatwiała dalszą ekspansję na południowy wschód. Była to właśnie kolej Wschodnio - Chińska, o której cały świat dziś mówi i pisze.

PARYŻ — WŁADYWOSTOK

Kolej Wschodnio - Chińska rozciąga się — jak zaznaczyliśmy — na ogromnej przestrzeni 2049 klm., łącząc dwa punkty: Czytę i Władywostok. Kolej przebiega przez szereg stacji: Mandżurja, Chailar, Cicikar, Charbin, Nikolsk. W Czycie można się przesiąść na kolej ussuryjską, okalającą od północy Amur i przecinającą go w Chabarowsku, stąd prowadzi linja kolejowa na południe do Władywostoku. Kolej ta jest łukiem, którego cięciwą stanowi kolej Wschodnio-Chińska. Łatwo więc sobie wyobrazić, że w jakim stopniu ta ostatnia skracca drogę z Czyty do Władywostoku. Różnica wynosi na korzyść kolei Wschodnio - Chińskiej przeszło 500 klm.

Wogóle, jeżeli mowa o przestrzeniach i odległościach na Syberji i Dalekim Wschodzie szafuje się tu bardzo hojnie setkami kilometrów. Od Paryża do Władywostoku jest okrągło 12 tysięcy klm. Linja kolejowa biegnie jak wystrzelił: Paryż — Berlin — Warszawa — Moskwa — Omsk — Ir-

W poniedziałek i wtorek

f. j. dn. 10-go i 11-go września
ZAKŁADY GRAFICZNE oraz
SKŁAD MATERJAŁÓW PIŚMIEN.
będą nieczynne
A. J. OSTROWSKI S CY
Łódź, Piotrkowska 55.

kuck — Charbin — Władywostok. 12,000 KILOMETRÓW. PRZEBYWA SIĘ W CIĄGU 12 DNI.

Po tysiąc kilometrów na dobę. Wynosi to przeciętnie 50 klm. na godzinę (postoje należy uwzględnić). Amerykańskim ekspresom oczywiście to nie zaimponuje. Skoro jednak chodzi o osławiony stan kolejnictwa sowieckiego, cyfra 50 klm. na godzinę nieźle o tem kolejnictwie świadczy.

Europejczykowi, który wsiadł do pociągu kolei Wschodnio-Chińskiej przestrzenie i odległości mocno imponują. Przywykł on do zatrzymywania się co kilkanaście kilometrów. Tymczasem tu w Syberji i Mandżurji pociąg pędzi wśród pustkowi i lasów dziesiątki i setki klm., zanim wreszcie natrafi na przystanek. Wielkie, bezkresne obszary, nieliczne, nędzne osady chińskie i rzadkie, bardzo rzadkie stacje — oto krajobraz, z jakim pasażer pociągu Paryż — Władywostok ma do czynienia, skoro tylko przekreczy łańcuch gór Uraleskich. Od pogranicznej stacji Mandżurji pomiędzy ZSRR a zachodnio - północną granicą Mandżukuo do Władywostoku jedzie się 3 dni. Trzy długie dni, urozmaicane napadami bandytów lub wykolejeniem.

Te dwa zjawiska:

BANDYCI I WYKOLEJENIE
stanowią doskonałą wodę na młyn Mandżukuo i Japonii. Wodę tak doskonałą, że nie bez dużej dozy słuszności posiadzą się władze mandżurskie i stojący za ich plecami rząd japoński o umyślnie inscenizowanie obu tych plag kolei Wschodnio - Chińskiej: bandytów i katastrof. Psychika ludzi Wschodu rządzi się innymi prawami, niż nasza. To, co w naszym pojęciu uchodzi za łajdactwo, dla człowieka żółtego może być rzeczą chwalebna. I odwrotnie. Banalny frazes o zagadkowej duszy wschodu nie

jest znów tak bardzo wyprany a sensu.

Tak czy inaczej metoda systematycznego sabotażu w stosunku do kolei Wschodnio - Chińskiej ze strony „bandytów” dała wyniki dla złotego kontrahenta pomyslnie. Świadczy o tem targ, jaki się od dłuższego czasu pomiędzy Sowietami a Mandżukuo recte Japonią toczy.

Jak wiadomo, Mikołaj II, zawleając z cesarzem chińskim pod koniec ubiegłego wieku umowę w sprawie budowy kolei przez terytorjum mandżurskie oparł ją na zasadach równouprawnienia. Inne słowa, Chiny i Rosja miały w stosunku do kolei równe prawa i równe obowiązki. Po upadku obu cesarzy, a wyłonieniu się z jednej strony Sowietów, a z drugiej — cesarstwa Mandżukuo umowa z przed 40 laty musiała doznać zmian i to nie tyle formalnych ile istotnych. Bowiem kolej Wschodnio - Chińska raczej

NOMINALNIE NALEŻY DO SOWIETÓW.

Faktycznie rządzą tu władze mandżurskie. Ostatnie wypadki (areszty i usuwanie sowieckich urzędników) najlepiej o tem świadczą. Dzięki wspomnianej taktyce Japonii, prawa sowieckie do kolei Wschodnio - Chińskiej stają się coraz bardziej problematyczne. Barometrem tego ciekawego zjawiska jest właśnie targ sowiecko-japoński. W maju r. b. Sowiety zażądały od Japonii za kolej 420 milionów rubli w złocie. W parę miesięcy potem obniżyły cenę do 300 milj. rubli. Wreszcie zażądał rząd ZSRR 150 milj. rubli. Odpowiedzi konkretnie dotąd niema. Czyż można się zresztą Japonii dziwić? Obniżanie ceny przez ZSRR posuwa się skokami gwałtownymi. Japończycy liczą na to, że Sowiety oddadzą im wkłóca kolej darmo. Wprost zagarną ją sobie i koniec.

Ulewne deszcze w górach połęgają niebezpieczeństwo drugiej powodzi

WARSZAWA, 6.9. (Iskra) — Przybór wody w Żywcu wynosił w dniu 6 b. m. o godz. 8-ej rano 3.14 mtr. ponad poziom normalny.

Stan wody na Skawie pod Wadowicami podniósł się o 147 cm. nad poziom normalny. Podwyższył się także stan wody na Rabie i Dużajcu.

W Krakowie sytuacja nadal jest niewyjaśniona, gdyż Wisła osiągnęła poziom 3 mtr. ponad stan normalny. W zagrożonych powodzią województwach padają nadal deszcze.

KRAKÓW, 6.9. (PAT) — W Karsach woda na Wiśle podnio

siła się ponownie i o godz. 20-ej wynosiła 311 cm. ponad stan normalny. Wał ochronny w Karsach, w którym znajduje się wyrwa po poprzedniej powodzi jest nieprzerwanie umacniany i podwyższany. Także w Szczucinie woda na Wiśle po chwilowym opadnięciu przybiera.

O godz. 18-ej zanotowano stan plus 284 cm.

W ciągu dnia padały deszcze w górnych dorzeczach Soly, Dunajca, Raby i Rony. W związku z tem Raba, Dunajec i Ropa ponownie przybrały. W powiecie Gorlickim Ropa w górnym biegu zaczęła występować z brzegów.

KRAKÓW, 5.9. (PAT) — Ze Skawiny donoszą: Wskutek wielogodzinnego deszczu przybór wody na Skawince jest bardzo znaczny. Skawinka zalała wzdłuż swego biegu wielkie przestrzenie pól i łąk, przerywając m. in. gościniec między Skawiną a Radziszowem na przestrzeni przeszło 100 metrów.

W rejonie Koszyc poziom wody na Wiśle wynosi 2.50 mtr. ponad normę. We wsiach Skawka i Piotrowice ludność częściowo ewakuowano.

Zakaz otwierania banków

Rząd niemiecki przygotowuje się do przeprowadzenia reformy świata finansowego

BERLIN, 6 września (Pat.) — Ogłoszono dziś rozporządzenie, zakazujące otwierania nowych instytucji finansowo-kredytowych oraz filii banków na obszarze całej Rzeszy niemieckiej.

Zakaz ten ma być uchylony najpóźniej 31 grudnia 1936 roku.

Zarządzenie to motywowane jest anormalnymi stosunkami, wywołanymi nadmierną ilością banków niemieckich, których jest dziś więcej, niż przed wojną, podczas gdy środki, jakimi rozporządzają, spadły o 25 procent. Przytem wskazuje się, że krok rządu niemieckiego jest wstępem do przygotowywanej reformy bankowej, mającej m. in. uregulować waż-

ną sprawę udzielania licencji na wykonywanie zawodu bankowego.

W kołach finansowych nowe to rozporządzenie rządu Rzeszy wywołało silne echo, które znalazło wyraz w komentarzach prasy. „Nie jesteśmy

zwolennikami metody, zamykającej nowym siłom dostęp do działalności gospodarczej i hamującej rozwój inicjatywy przedsiębiorczej” zauważa w tonie ostrożnym „Deutsche Allgemeine Zeitung”.

Skarga na biskupów

Jak hitlerowcy robią depesze hołdownicze

GENEWA, 6.9. (PAT) — Komisja plebiscytowa dla terytorium Saary przesłała radzie ligi narodów pismo, dotyczące działalności biskupów Trewiru i Spiru.

Komisja donosi, że w końcu lipca odbył się w Saarbrücken dzień młodzieży katolickiej, na który komisja rządząca wydała zezwolenie, gdyż organizatorzy zapewniali o jego charakterze religijnym. Tymczasem z okazji tej manifestacji biskup Trewiru i Spiru wystąpił w imieniu 50.000 młodzieży katolickiej Saary telegram hołdowniczy do prezydenta Rzeszy.

Zdaniem komisji plebiscytowej

wysyłając ten telegram biskupi nie zachowali neutralności politycznej, nakazanej zizez okoliczności. Interwencja ich wydaje się komisji sprzeczna z zasadą wolności głosowania. Pozwala to przypuszczać, że biskupi katolicy nie są związani uroczystymi zobowiązaniami, przyjętymi przez zainteresowane rządy.

Uważając to za lukę, niekorzystną dla ścisłej neutralności akcji plebiscytowej, komisja komunikuje radzie stanowisko tych biskupów dla powzięcia odpowiednich zarządzeń.

Hitler dał się uprosić...

Freiter przyjmie Krzyż Zasługi

BERLIN, 6 września. (Pat.) Urzędowo komunikują, że minister spraw wewnętrznych Rzeszy Frick zwrócił się do kanclerza Hitlera z oficjalną prośbą, aby jako były żołnierz frontowy przyjął Krzyż Zasługi dla kombatantów wojennych ufundowany przez zmarłego prezydenta Hindenburga. Kanclerz Hitler wyraził gotowość przyjęcia tego odznaczenia.

Nowe znaczki stemplowe

WARSZAWA, 6 września. — (Pat.) — Zostały wypuszczone nowego typu znaczki stemplowe, wartości: 40 zł., 40 gr. i 30 groszy. Dotychczasowe znaczki stemplowe powyższych trzech kategorii mogą być używane tylko do końca września 1934 roku.

Nienżyte znaczki dawnego typu, o których mowa, zostaną wymienione na znaczki stemplowe, będące w obiegu, w razie przedstawienia ich do wymiany w czasie od dnia 15-go września do 15 października 1934 roku.

Odkrywca zarazki raka chce zademonstrować rezultaty swych badań

BERLIN, 6 września (Pat.) — Dr. Brehmer, któremu udało się, według doniesień fachowej prasy lekarskiej w Niemczech odkryć zarazkę raka, oświadczył, iż nie ma zamiaru prowadzić w prasie codziennej dyskusji nad swym odkryciem. Dr. Brehmer z całą stanow-

czością podtrzymuje swe odkrycie, które zostało zbadane i sprawdzone przez prof. Schillinga i bakterjologa Boenera. Dr. Brehmer gotów jest w każdej chwili zademonstrować rezultaty swych badań, które każdy uczonec może sprawdzić doświadczalnie.

Kongres

kobiet z wyższym wykształceniem

BUDAPEST, 6.9. (PAT) — Międzynarodowe stowarzyszenie kobiet z wyższym wykształceniem, którego obrady zakończyły się tu wczoraj, postanowiło najbliższy kongres w roku 1936 urządzić w Krakowie.

Krypty z czasów Witolda

Odkryto szczątki trumien i dawnych szat

WILNO, 6 września. (Pat.) — Przy usuwaniu gruzów z prezbiterjum — rekonstruowanej Fary Witoldowej (obecnie kościół garnizonowy) natrafiono na krypty z czasów Witolda pod murem, na którym wznosił się dawny wielki ołtarz. W jednej z odkopanych krypt znaleziono resztki trumien, kości ludzkich i szczątki dawnych szat.

Kopuły krypt zostały przez rosnąc rozetrwane w swoim czasie a trumny ze zwłokami natuzzone i zasypane gruzem w czasie przebudowy fary na cerkiew.

Czynnikami prowadzące badania spodziewają się, że dalsze prace wykopaliskowe odsłonią jeszcze liczne ciekawe odkrycia z dawnych czasów.

Nowy kołos radiowy

został wczoraj uruchomiony w Anglii

LONDYN, 6.9. (PAT) — Dzisiaj popołudniu w Dreitwich dokonano otwarcia nowej stacji nadawczej radia brytyjskiego, uważanej za największą stację nadawczą na świecie.

Siła nowej stacji jest pięciokrotnie większa od stacji w Daventry i obliczana jest na 150 kw. Maszyny anteny liczą 700 sztuk. Stacja korzysta z własnych maszyn

Diess-la. Miejsce nowej stacji zostało obrane ze względów strategicznych, Dreitwich bowiem położony jest w hrabstwie Worcester w samym środku Anglii. Przedstawia to wielką trudność dla ewentualnych radiów obcych samolotów. Koszty budowy tej stacji obliczane są na około pół miliona funtów.

Paszporty ulgowe

na wyjazd nad morze Czarne

Z Warszawy donoszą: W ostatnich dniach władze polskie wyraziły zgodę na przeprowadzenie kompensaty turystycznej z Bułgarią, w sposób analogiczny do już istniejącej kompensaty turystycznej z Jugosławią.

Nasi turyści, którzy będą chcieli korzystać z ulgowych

paszportów do Bułgarii, będą wpłacali w Powszechnym Banku Związkowym w Polsce złote polskie na pokrycie pobytu w Bułgarii wraz z kosztami przejazdu do Sofji i z Sofji do miejscowości wycieczkowych. Bank wyda turyście czek, na podstawie którego linje lotnicze „LOT” względnie biuro podróży „Orbis” wystara się o ulgowy paszport.

Wycieczki do Bułgarii drogą powietrzną organizuje „LOT”, a kolejną „Orbis”.

Na miejscu w Bułgarii, w Sofji, względnie w Ruszczuku Warnie, lub Plovdiv, Banque Commerciale Italiano - Bulgare wypłaci czeki w walucie bułgarskiej po kursie 1.560 lew za 100 zł. Wpływy zlotowe, uzyskane z tego źródła przeznaczone są na pokrycie należności polskich eksporterów w obrocie kompensacyjnym polsko-bułgarskim, który przeprowadza Polskie Towarzystwo Handlu Kompensacyjnego w Warszawie.

Przewiduje się, że znaczna ilość polskich turystów wyjedzie nad morze Czarne, gdzie okres jesienny jest jeszcze okresem sezonu kąpielowego. (Is.)

Protest Rosji w Charbinie

Japonja domaga się zniesienia fortyfikacji sowieckich

MOSKWA, 6.9. (PAT) — Sytuacja na Dalekim Wschodzie nie ulega odprężeniu.

Pełniący obowiązki konsula generalnego ZSRR w Charbinie, złożył u władz mandżurskich ponowny energiczny protest przeciwko biciu i torturowaniu obywateli sowieckich przez policję. Protest domaga się energicznego śledztwa surowego ukarania winnych.

Do protestu dołączono akty obdukcji lekarskiej obywateli sowieckich Grigorjewa i Golowinej, przewiezionych z więzienia do szpitala kolejowego.

Dyrektor kolei wschodnio-chińskiej Bandura przybył dziś na specjalne wezwanie do Moskwy.

Czego żąda Japonja?

PARYŻ, 6.9. — Korespondent moskiewski „Le Temps” podaje szczegóły rozmowy, jaka się od-

była w tych dniach między ambasadorem japońskim, Ota, a zastępcą sowieckiego komisarza spraw zagranicznych, Stomoniakowa.

Ambasador japoński oświadczył, że sytuacja na Dalekim Wschodzie jest nader naprężona, na co Stomoniakow odparł, że wina leży po stronie japońskiej.

Aczkolwiek Ota wierzy w zamiary pokojowe centralnego rządu sowieckiego, niemniej ambasador podniósł, że sowieckie władze miejscowe na Dalekim Wschodzie, działając na własną rękę, dopuszczają się często aktów prowokacyjnych przeciwko japończykom.

Przechodząc do środków praktycznych, mogących zażegnać naprężenie zagrażające pokojowi światowemu, Ota oświadczył, że ostateczne uregulowanie kwestji sprzedaży kolei wschodnio-chińskiej stałoby się krokiem naprzód w kierunku odprężenia; jednak uregulowanie tej sprawy nie wystarczy dla usunięcia wszelkiego nie-

bezpieczeństwa wojny w Mandżurji.

Pozatem ambasador zaznaczył, że jest konieczne wycofanie wojsk sowieckich i japońskich z rejonów dalekowschodnich, stanowiących punkty niewralgiczne, rejonów, w których mogą powstać incydenty graniczne i wywołać zatarg zbrojny. Następnie Ota uważa za niezbędne zniesienie fortyfikacji w rejonach powyższych.

Stomoniakow uchylił się od dania natychmiast odpowiedzi ambasadorowi, zaznaczając, że musi się przemyśleć ze swymi zwierzchnikami

Sowiety w lidze narodów

Wybór jest już zaakceptowany przez większość państw

GENEWA, 6 września. (Tel. wł. „Głosu Porannego”) —

Dziś w godzinach rannych przybył tu minister J. Beck wraz z towarzyszącymi mu osobami.

GENEWA, 6 września. (Pat.) 81-sza sesja rady ligi narodów rozpoczęła się w piątek rano pod przewodnictwem czechosłowackiego ministra spraw zagranicznych Benesa.

Jak zdołaliśmy ustalić, wybór Sowieców do rady ligi narodów jest już przesadzony. Bę-

dzie wprowadzić opozycja, lecz znajdzie się ona w mniejszości. Wybór Sowieców nastąpi na pierwszym posiedzeniu, to jest jeszcze w piątek.

Heine Medina

BERLIN, 6.9. (PAT) — Epidemia paraliżu dziecięcego na pograniczu niemiecko-duńskim przybiera coraz większe rozmiary.

W samym okręgu miasta Hadersleben zanotowano dotychczas 60 wypadków tej choroby. W mieście zakazane zostały wszelkie imprezy.

Samolot polski rozbił się w Pirenejach

Tragiczna śmierć inżyniera Kaz. Balińskiego Nieszczęśliwy lot asekuracji naszej ekipy challenge'owej nad górami

MADRYT, 6.9. — Podczas prze-
lotu z Francji do Madrytu wyda-
rzyła się

STRASZNA KATASTROFA
lotnicza z polskim samolotem
„R. 13”, pilotowanym przez po-
ruchnika Kosińskiego z 2-go pułku
lotniczego z pasażerami inż. Baliń-
skim ze Skody fabryki na Okęciu.
Samolot opadł w pobliżu miejscowości
Danteluna w Pirenejach.

Natychmiast o wypadku zawiado-
miono polskiego attaché wojsko-
wego płk. Pleszyńskiego, który
udał się na miejsce wypadku.

INŻ. BALIŃSKI PONIÓSŁ ŚMIERĆ
na miejscu, por. Kosiński jest lek-
ko ranny. Przewieziono go do szpi-
tala. Samolot jest rozbity. Przy-
czyna katastrofy dotychczas w
szczegółach nie jest znana. Por.

Kosiński i ś. p. Baliński lecieli na
swoim samolocie do Madrytu,
gdzie mieli zorganizować
POMOC TECHNICZNĄ
w czasie lotu okrężnego dla pol-
skich zawodników, biorących ud-
ział w tym locie.

*
O katastrofie nadchodzą nastę-
pujące nowe szczegóły:

We wtorek 4 b. m. poruchnik
Kosiński wraz z inżynierem Baliń-
skim przylecieli z Bordeaux do
Peau, poczem odlecieli do Biarritz.

W BIARRITZ BYŁA MGŁA,
tak, że odradzano im dalszą po-
dróż. Mimo to w cztery godziny
później lotnicy otrzymawszy po-
myślniejsze wiadomości meteorolo-
giczne, wystartowali do dalszego
lotu do Madrytu. Tymczasem zasko-

czyła ich mgła i przeciwnie wiatry.
Sześć godzin

BLĄDZILI W GÓRACH,
wreszcie z powodu braku benzyny
por. Kosiński, pilotujący samolot,
zmuszony był lądować w Pirenejach
po stronie hiszpańskiej w
Danteluna. W chwili lądowania
por. Kosiński został lekko ranny,
natomiast inż. K. Baliński

WYLECIAŁ Z SAMOLOTU
i głową uderzył o skały, wskutek
czego poniósł śmierć na miejscu.
Aparat jest w dobrym stanie, lekko
uszkodzony.

POGRZEB
ś. p. inż. Balińskiego odbędzie się
już dziś rano na cmentarzu w Dan-
telunie. Pośpiech ten zarządziły
miejscowe władze hiszpańskie
wskutek panujących upałów.

Obaj lotnicy mieli powierzone so-
bie nadzór i kontrolę nad silnika-
mi samolotów challenge'owych na
terenie Francji, Hiszpanji i Włoch.

*
Ś. p. inż. Baliński od szeregu lat
pracował w fabryce silników „Sko-
da” w Warszawie, był doskonałym
fachowcem - mechnikiem i dlatego
wysłano go

**NA NAJBARDZIEJ TRUDNY
ODCINEK**

by tam mógł przyjść z pomocą pol-
skim zawodnikom, w razie, jeśli by
w polskich silnikach challen-
ge'owych zaszyły jakie defekty.

Ś. p. inż. Kazimierz Baliński
LICZYŁ 30 LAT,

cztery lata temu ukończył politech-
nikę warszawską i rozpoczął pracę
w fabryce silników „Skoda”, roku-

jąc, jako młody inżynier - mecha-
nik, wielkie nadzieje. Ostatnio pra-
cował w dziale montażu i przy ba-
daniach silników lotniczych.

Ocalały w katastrofie por. Ko-
siński z krakowskiego 2-go pułku
lotniczego, jest jednym z najlep-
szych polskich

AKROBATÓW POWIETRZYNYCH.
Licznie zgromadzona na polu mo-
kotowskim publiczność podczas

otwarcia zawodów lotniczych mła-
ła sposobność przyglądać się śmia-
łym i karkołomnym ewolucjom
dzielnych pilotów. Popisywał się on
niemal na wszystkich meetingach
lotniczych i brał udział w szeregu
impres. W obecnym Challenge'u
jest pilotem rezerwowym pol-
skiej ekipy.

Dziś początek lotu okrężnego!

W czołowej grupie 7 Polaków na 2 Niemców i 2 Czechów Kpt. Bajan bezapelacyjnie prowadzi w dotychczasowej punktacji challenge'u

Warszawski koresp. „Głosu Por-
annego” telefonuje:

A więc wczoraj zakończone zo-
stały ostatecznie wszystkie próby,
poprzedzające lot okrężny samo-
lotów, biorących udział w challen-
ge'u. Zgodnie z naszymi przewidy-
waniami samoloty polskie, a szcze-
gólnie RWD zdały znowu wspania-
le egzamin w próbie zużycia paliwa,
a szczególnie doskonale zdał
ten egzamin kpt. Bajan na swej
maszynie. To też ten as lotnictwa
polskiego prowadzi bezapelacyjnie
w turnieju i wyjedzie w lot okręż-
ny z takim zapasem punktów, że
jeśli los ustrzeże go od jakiegokol-
wiek nieszczęśliwego wypadku, chyba
nikt mu już nie zdoła wyrwać pal-
my pierwszeństwa. Dość powie-
dzieć, że Bajan ma 40 punktów
przewagi nad najbliższym pola-
kiem, a od najbliższego Niemca
dzieli go aż 55 punktów.

Tabela grupy czołowej

Kolejność lotników, którzy zdo-
byli dotychczas ponad 900 pkt., a
więc tworzą grupę czołową, przed-
stawia się jak następuje:

1. BAJAN 994 pkt.
2. Karpiński 954
3. Płoczyński 953
4. Seideman 939
5. Hubrich 936
6. Buczyński 920
7. Florjanowicz 919
8. Anderle 915
9. Ambruz 915
10. Grzeszczyk 908
11. Balcer 900.

Jak widzimy więc piloci polscy
jak dotychczas zdali wspaniałe
egzamin pod każdym względem. W
grupie czołowej na 11 lotników
znajduje się aż 7 Polaków, a tylko
2 Niemców i 2 Czechów, z których
Anderle na polskiej maszynie.

Jak się dowiadujemy, w czasie
lotu na zużycie paliwa Płoczyń-
ski i Balcer mają szybkość 192
kfm. na godzinę, a więc o 3 kfm.
za małą dla uzyskania w locie
okrężnym maksymalnej ilości
punktów. Mogą więc oni stracić
po 12 punktów za lot okrężny.
Inni zawodnicy przelecieli tę trasę
z szybkością 195 kfm. na godzinę,
mają więc możność uzyskania ma-
ksimum przyznawanych za tę pró-
bę punktów.

Dziś lot okrężny

Dziś o godz. 6.45 zrana rozpocze-
ją się z wielkim zainteresowaniem

oczekiwany przez cały świat lot
okrężny.

Historja odbytych turniejów po-
ucza nas, że lot okrężny przynosi
zawodnikom z turnieju na turniej
coraz mniej punktów. W roku bież-
ącym próby techniczne do tego
stopnia opanowały turniej, że za
idealny nawet wynik lotu okrężne-
go można zdobyć zaledwie 25 proc.
możliwych do uzyskania punktów.

Punktacja lotu okrężnego

Punktacja za lot okrężny prze-
widuje wynagradzanie zawodni-
ków w sposób dwójaki: za regular-
ność i za szybkość przeciętną na
trasie.

Za regularność zawodnicy punk-
towani są „na kredyt”, albowiem
już w Warszawie otrzymują po 160
punktów, od których odliczać się
będzie punkty karne za... spędza-
nie nocy poza jednym z wyznaco-
nych lotnisk o postoju obowiązu-
jącym. Regulamin jest bardzo suro-
wy, ponieważ za pierwszą noc za-
wodnik będzie musiał zapłacić 60
punktów, a za drugą 100. Trzecia
już go nic nie będzie kosztowała,
albowiem w razie jej spędzenia w
miejscu niewidzianem zostanie z
turnieju wyeliminowany.

Również za omijanie punktów
kontrolnych zawodnik dostaje
punkty karne.

Szybkość przeciętną otrzyma się
z podzielenia długości trasy przez
ilość godzin rzeczywistego lotu za
wodnika. Dodać należy, że czas
ewentualnego postoju na jakim-
kolwiek lotnisku, poza lotniskami
o postoju obowiązującym, będzie
wliczany do czasu lotu, tak, że
zawodnicy będą za wszelką cenę
unikali nadprogramowych lądowa-
nia.

Za przeciętną szybkość niższą od
135 km-godz. zawodnicy będą
z turnieju eliminowani, za szyb-
kość od 135 do 140 otrzymują 0
punktów, dopiero za szybkość po-
między 140 i 210 km-godz. będą
otrzymywać punkty według spe-
cjalnej tabelki. Maksimum punk-
tów do uzyskania za szybkość prze-
ciętną wynosi 180. Łącznie z punk-
tami za regularność wynosi to
punktów 340.

Trudny egzamin pilota

Czegoż wymaga lot okrężny od
pilota?

Przedewszystkiem znakomitego

Trasa, którą mają prze być ekipy challenge'owe.

pilotażu, umiejętności prowadzenia
maszyny w najróżniejszych warun-
kach atmosferycznych, które nie-
wątpliwie w czasie lotu, liczącego
niemal 10,000 kilometrów i prowa-
dzącego przez najrozmaitsze klima-
ty, będą się ustawicznie zmie-
niały. Mgły, śnieżyce w górach,
wreszcie długie etapy, które wy-
padnie nieraz kończyć po ciemku,
wszystko to wymaga umiejęt-
ności t. zw. ślepego pilotażu, to zna-
czy prowadzenia samolotu tylko na
podstawie obserwacji przyrządów,
kiedy horyzont jest zupełnie niewi-
doczny. Tutaj z pomocą przycho-
dzą urządzenia specjalne, które
wskazują mu położenie samoloty
względem horyzontu t. zw. sztucz-
ny horyzont, oraz pouczają go
w każdej chwili, czy samolot opa-
da, czy też zyskuje na wysokości
(warjometr).

Naturalnie, aby osiągnąć tę umie-
jętność musi pilot jeszcze przejść
specjalny trening, w czasie którego
lata na samolocie o zamkniętej
szczelnie ciemnej kabine.

Leci on wtedy wyłącznie na pod-
stawie wskazań przyrządów, a
ewentualne jego błędy koryguje
kolega - pilot, siedzący w drugiej
kabine, już normalnej.

Wszyscy polscy piloci znają sztukę
ślepego pilotażu, dlatego też
spodziewać się wolno, że żadne
trudności ich nie zaskoczą.

Trudności terenowe

Pozatem lot obfituje w specjal-
ne trudności, jak na przykład prze-
lot przez Pireneje, przelot nad nie-
dogodną do lądowania płaskowyz-
ną Hiszpanji, przelot nad rozpa-
loną Afryką Północną, krótki ale
niebezpieczny odcinek morski Tu-
nis — Palermo, przelot przez
Alpy, lot nad bagnami poleskiej
itd.

Krótkiemu odcinkowi morza
Śródziemnego poświęcono wiele
czasu i uwagi, ponieważ przymuso-
we wodowanie — niewykluczone
byłoby dla samolotu turystycznego
ładowego „nieprzyjemne”. Na od-
cinku tym ustawione będą dwa
statki i kursować będą wodnopła-
towie marynarki francuskiej i
włoskiej.

Na zakończenie dodajmy, że jak
kolwiek znaczenie lotu okrężnego
i punktacji maleje z roku na rok,
to jednak trudności równocześnie

rosną. Gdy w roku 1928, w czasie
organizowanych przez Aeroklub
Francji międzynarodowych zawo-
dów samolotów turystycznych —
zawody te były początkiem tur-
niejów — kazano pilotom pokonać
trasę 2000 kilometrów, świat uwa-
żał to za wyczyn niezwykle efek-
towny!

Którędy prowadzi trasa lotu

Dziś nikogo nie dziwi, że maleń-
kim samolotom turystycznym każe
się przelecieć w ciągu 7 dni olbrzymią
trasę 9500 kilometrów, uwzględniając
przytem surowo regularność i
szybkość przeciętną.

Przypominamy, że trasa lotu
okrężnego prowadzi przez nastę-
pujące etapy:

Warszawa — Królewiec — Ber-
lin — Kolonia — Bruksela — Pa-
ryż — pierwszy nocleg, etap wy-
nosi 1750 kfm.

Parыз — Bordeaux — Pau —
Madryt — Sewilla — Casablanca
— drugi nocleg, etap wynosi
1961 kfm.

Casablanca — Meknes — **Stal**
Bel Abbes — Algier — trzeci noc-
leg, etap wynosi 1056 kfm.

Algier — Biskra — Tunis —
czwarty nocleg, etap wynosi 775
kfm.

Tunis — Palermo — Neapol —
Rzym — piąty nocleg, etap wy-
nosi 1066 kfm.

Rzym — Rimini — Zagrzeb —
Wiedeń — Berno — Praga — szó-
sty nocleg, etap wynosi 1306 kfm.

Wreszcie ostatni etap z Pragi
przez Katowice, Lwów, Wilno do
Warszawy wynosi 1613 kfm.

Ładowanie w Warszawie jest
dozwolone od dn. 14 września
godz. 12.30 do dn. 15 września
godz. 20.30.

Następnego dnia, t. j. 16 b. m.
czeka lotników ostatnia próba
w challenge'u a mianowicie próba
szybkości maksymalnej.

Samolot na wieży kościoła

Straszna katastrofa lotnicza nad Neapolem

NEAPOL, 6 września. (Pat.)
Dzisiaj rano zderzyły się nad
miastem dwa samoloty tury-
styczne. Jeden z pilotów urato-
wał się, skacząc ze spadochro-
nem, a aparat jego spadł na

wieżę kościoła. Drugi pilot nie
zdał się wyskoczyć i runął wraz
z aparatem na dach pałacu.
Lotnik wskutek odniesionych
ran zmarł wkrótce po wypad-
ku. —

Życie cudowne i tajemnicze

zapełnia zaczarowany świat głębin morskich

Ostani wyczyn naukowy prof. Williama Beebe, dyrektora „Departamentu badań podzwrotnikowych” tow. zoologicznego w Nowym Jorku, znakomitego oceanografa, który przed kilkunastoma dniami zanurzył się na głębokość 908 m. w głąb morza w pobliżu wysp Bermudy, znany jest czytelnikom z prasy. Nie od rzeczy jednak będzie przytoczyć kilka fragmentów z życia w głębinach morskich, jakie prof. William Beebe opisuje w swej książce p. t. „Beneath Tropic Seas”. Istnieje polskie tłumaczenie tej książki p. t.: „W głębinach oceanu”.

Prof. William Beebe jest fanatykiem morza. W całej jego książce umiłowanie morza i życia głębinowego przebija wprost z każdej kartki, o czym świadczy choćby taki ustęp z pierwszego rozdziału: „Czytelnicy! Chcę wam koniecznie dać jedną radę. Niech każdy z was, zanim umrze, zdobędzie sobie w jakikolwiek sposób, pożyczony, ukradane, kupi lub sporządzi sam, odpowiedni przyrząd (mowa o helmie i stroju nurka), aby móc własnymi oczami ujrzeć ten nowy świat”.

Szczęśliwszy od św. Piotra

Świat, jaki ogląda się na dnie morza, jest piękny nie do wyobrażenia sobie nawet w fantazji. Trzeba samemu znaleźć się na dnie morza, by móc zobaczyć „kraję wspaniałości i cudów życia i barw, które istnieją obok nas, na tej samej naszej planecie — ziemi! Tak pisze prof. W. Beebe, a w innym miejscu swej książki powiada: „Ja byłem szczęśliwszy nawet od świętego Piotra, ponieważ chodziłem po dnie morza tej zimy na Haiti”...

Trudno byłoby podać treść całej książki, najlepiej samemu ją przeczytać. Ograniczymy się więc tylko do przedstawienia kilku ciekawych opisów dna morskiego, zaczerpniętych z książki prof. Beebe.

Entuzjazm publiczności wzbudza na ekranie

Ramon NOVARRO
Jeanette MACDONALD

w filmie

KOT i SKRZYPCE

GRAND-KINA

Początek o g. 4.30

Przepych barw

Prof. W. Beebe opisuje w książce swej 10-tą wyprawę dep. badań podzwrotnikowych nowojorskiego tow. zoologicznego, prowadzonych w zatoce Port-au-Prince, przy wyspie Haiti, oraz w zatoce Sand-cay i in. We wszystkich swoich wyprawach podwodnych (odbył ich około 300) stwierdza ten wielki oceanograf niewysłowione piękno barw, niespotykane na powierzchni ziemi.

a jakie rozciąga się przed oczyma w głębinach morskich „Ze wszystkich miejsc na świecie tafa koralowa jest bez wątpienia jedynym miejscem, gdzie można zaspokoić pragnienie nie wszelkich możliwych barw”.

Trzeba pamiętać, że w badaniach tych, prof. Beebe zanurzał się zaledwie na kilka, czy kilkanaście metrów w głąb morza; — jakże więc pięknym musi być świat podwodny na głębokości kilkuset metrów? w? ?

Zanurzamy się

Ale... zanurzymy się wraz z prof. Beebe w tajemniczą głębię oceanu. Niestety... w myślach tylko... Przed szybkim naszym helmu nurkowego ryśnieła fontanna barw, papugo-ryba przemieniająca się w oczach w delikatne, chińskie malowidło.

Dalej ryba - nietoperz i kałamarnica, tworzą jakiś moderni stylizowany obraz, którego nie można sobie wyobrazić nawet w halucynacjach pod wpływem opium. Ciemności głębinowej są

rozświetlane przez „księżycowe” ryby, połyskujące srebrem łusek i snujące się wokoło.

Na dnie morskim ścielą się u stóp naszych konstelacji gwiazd morskich — szkarłatne, brązowe, lila. Jakaś feeryczna błękitno - zielono-purpurowa ryba, zastęgała na chwilę w bezruchu, mieniając się pozatem wielką ilością barw, zmieniających się za najłżejszym jej poruszeniem.

Koral i polipy

Opodal wykwiła bukiet koralowy, delikatnego koloru różowego, pstrzonego w małe pomarańczowe plamki. Z chwila zbliżenia się do koralu, znikają kolory różowy i pomarańczowy i koral przybiera barwę lososiową. Wpływają na to polipy, mieszkające na koralu, które z chwila zbliżenia się do niego, schowały swe pierzaste główki, opatrzone włoskami czułków, w pochewki. Za dotknięciem koralu, miliony drobnutkich polipów znikają w jego kamiennym wnętrzu, a koral przybiera barwę łososiową.

Trzykrotna ta zmiana koloru

rów wprawia nas w zachwyt, przerwany zwróceniem uwagi na dużą rybę, pięknie połyskującą barwą błękitną z trzema pręgami koloru brązowego. Obok identyczna ryba, cała lśniącą żółto i gęsto nakrapiana czarnymi centkami. Tajemniczy świat głębin morskich bojnie rozciąga przed naszymi oczami swoje powaby. Dookoła, jak tylko wzrok sięgnąć może, widzimy jakieś

waty, skały i głązy dalej — pola wrzosowe, gazony pierzastej trawy i floksów, pojedyncze kwiaty chryzantem w pełnym rozkwicie, niezapominajki i olbrzymie paprocie. mchy i zarośla, a we wszystkim tem, niema ani trochę... roślinności.

Wszystko to żyjące zwierzęta wyposażone przez naturę w tak wielką różnorodność form i barw.

Walka o byt

A oto scena, jakich nie brak i w głębinach morskich, a jakich miliony odbywa się co dzień na całej kuli ziemskiej — walka o byt... Mała papugo-ryba niebacznie podplęła pod krzak koralowca i gorgonji, zamieszkały przez motylo-rybę, która, jakkolwiek o połowę mniejsza od swej przeciwniczki, z wściekłością rzuciła się na papugo-rybę, na stroszczyły przedtem kolce. Rozpoczęła się walka — gonił ją, zakoczona gdzieś w środku koralowego wachlarza, zapewne śmiercią jednej z ryb.

Po chwili wzrok nasz przyciągała piękne linje i desenie koralu Meandrina, ułożone na kształt tarasowatych zachodnich zboczy Himalajów.

Świat baśni

Pomiędzy wzgórzami Meandrinae wyrastają wysokie, falujące rozgałęzienia „piór morskich”, koralu rogatego, nietylko naśladowujące rośliny, ale wręcz zmieniające ich właściwości.

Łodzygi koralu rogatego pełnią od tysięcy polipów, koloru ciemnego, które obrały sobie na nich mieszkanie. Opodal, niby partjery, zrobione z nakrochmalonej materji, falują „wachlarze morskie”. Gdzieś na kopułach wzgórz koralowych kielkują maleńkie, o podwójnych skrętach zwierzkrozwę, t. zw. n. reidy — wyglądem swym przyominające c chińskie pagody. Małe, o błękitnym odcieniu kielbie - babki, raz po raz przemykają ponad ciemnozielonym dnem morskiem, zaś ponad widnokretem bezzeleste nie przesuwają się jakieś potwory, dziwniejsze od smoków z bajek.

Ciekawy jest opis spotkanej kałamarnicy. Skrócona perspektywnie masą wody — pojawiła się kałamarnica ze wstęgą falujących płetw. Ciało jej

zmieniające barwę, od szkarłatnej aż do zupełnie białej, wstrząsnąć może najsilniejsze nawet nerwy. Dwie pary ogromnych oczu, opatrzone gęstymi krzaczastymi brwiami, czynią z niej przerażającego potwora. Również pięknie wyglądają kolonje gąbek.

Tedle zamieszkałe przez krewelki „kołatki”, drugie przez inne ryby, tak piękne tworzą krajobrazy podwodne, że nie sposób je opisać. Wielka różnorodność form i barw, tworzą najrozmaitsze cudowne kombinacje. Świat zwierząt żyjących w głębinach morza, ich formy zewnętrzne i życie są tematem do bardzo ciekawych badań, które prof. William Beebe zapoczątkował na większą skalę.

Tych kilka luźnie i bardzo pobieżnie wyrwanych z książki prof. Beebe opisów, w bardzo małej i niedokładnej części daje wyobrażenie piękna, kryjącego się na dnie oceanów.

T. K.

NATURALNE WODY MINERALNE
VICHY-ETAT
SKUTECZNE:
CELESTINS - w artretyzmie
GR. GRILLE - w chor. wątroby
HOPITAL - w chor. żołądka
ŻĄDAĆ WYŁĄCZNIE
ZE ZNAKIEM

Bojowa eskorta Mussolini otworzył Targi w Bari

BARI, 6 września. (Pat.) — Przybył tu premier Mussolini, na jachcie „Aurora”, eskortowanym przez kilka statków wojennych, celem otwarcia 5-ych Targów Lewantyńskich.

Mussolini dokonał otwarcia targów w obecności, członków rządu i korpusu dyplomatycznego. —

W targach bierze udział 5 tysięcy wystawców, reprezentujących 36 państw.

Nafta staniała

Cena obniżona została o 20 procent

Warszawski koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Na podstawie porozumienia pomiędzy ministrem przemysłu i handlu, a większymi rafinerjami naftowymi, cena składowa nafty będzie z dniem 10 b. m. obniżona w całym państwie o 20 proc.

Cena zatem detaliczna nafty powinna ulec niższe przynajmniej o 20 proc., a w większych miejscowościach większej.

W akcji dostosowania cen produktów naftowych do obecnych warunków gospodarczych, obrano drogę skoncentrowania całego wy

silkę zużyciowego na jednym produkcie, a mianowicie na naftcie, stanowiącej przedmiot pierwszej potrzeby dla szerokich warstw ludności, przede wszystkim rolniczej, a to dla uzyskania znaczniejszej niżki i umożliwienia przez to powiększenia zbytu nafty.

Aby umożliwić tak znaczną redukcję ceny nafty, ministerstwo komunikacji obniżyło stawki taryf kolejowych na przewóz ropy i wszystkich produktów naftowych o 25 proc. dla przewozów rafineryjnych.

Balon Z.S.R.R.

spalił się w Moskwie

BERLIN, 6.9. (PAT) — Z Moskwy donoszą, iż w środę rano eksplodował na lotnisku sowiecki balon stratosferyczny ZSRR.

Balon spłonął. Ofiar w ludziach nie było.

Naskutek tej katastrofy doświadczałne loty do stratosfery będą na pewien czas przerwane ponieważ nowy balon stratosferyczny budowany obecnie w Leninigradzie nie jest jeszcze skończony.

Dymisja Papena?

Fiasco misji wiedeńskiej

WIEN, 6.9. (PAT) — „Neues Wiener Tageblatt” donosi z Berlina, że Papen otrzyma przedłużenie urlopu na dalsze 6 tygodni. Sły chać, że von Papen zaniecha swej misji wiedeńskiej, ponieważ nie jest jakoby w stanie podjąć swemu zadaniu i że po urlopie nie wróci już na stanowisko w Wiedniu.

„MUZA” Dziś i dni następnych!

(dawniej Luna)

„SYN KING KONGA”

Fantastyczna przygoda poszukiwaczy skarbów.

W rolach głównych: HELENA MACK, ROBERT ARMSTRONG i „mala” 12-letnia MALPA
Najgłębsze dzungle Czarnej Ziemi. Najbardziej niesamowite przygody. Sceny, jakie nie istniały dotąd na taśmie filmowej. NADPROGRAMY!

Pocz. o g. 4.30 pp., ost. o g. 10 w., w sob. i niedz. o 12 w poł. Ceny miejsc do g. 6.50 i na poranki niższe.

Czarny deszcz

Woda zawierała węgiel i naftę

NOWY JORK, 6 września. — (Pat.) — Jak donoszą z Buenos Aires, wczoraj popołudniu w ciągu kilku godzin padał deszcz, którego krople były niemal zupełnie czarne. Całe miasto zagrożone było w ciemnościach. Przy mikroskopijnym badaniu wody deszczowej okazało

się, że zawiera ona wiele cząsteczek węgla i nafty.

Jak przypuszczają, zjawisko to spowodowane zostało przez olbrzymi pożar w mieście Campana, gdzie spłonęło kilkanaście olbrzymich rezerwarów naftowych.

Wiadomości bieżące

NOCNE DYŻURY APTEK. — Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Sz. Jankielewicz (Stary Rynek 9); L. Steckela (Limanowskiego 37); B. Gluchowski (Narutowicza 6); St. Hamburga i Ski (Główna 50); L. Pawłowski (Piotrkowska 307); A. Piotrowskiego (Pomorska 91).

REJESTRACJA ROCZNIKA 1916. — Dziś, w piątek powinni się zgłosić do rejestracji w biurze wojakowsko - policyjnym zarządu miejskiego (Piotrkowska 165) mężczyźni, urodzeni w roku 1916, zamieszkałi na terenie II komisariatu policji o nazwiskach rozpoczynających się od liter O, P, R, S, T, U, W, Z i Ż oraz zamieszkałi na terenie VIII komisariatu o nazwiskach na litery H, Ch, I, J, K, L, Ł i M.

Zniżka cen artykułów pierwszej potrzeby

W dniu wczorajszym odbyło się posiedzenie międzyzastawczych komisji cennikowej, na którym ustalono cennik artykułów pierwszej potrzeby na miesiąc wrzesień r. b.

Z cennika tego wynika, iż chleb stanął o 2 grosze na kilogramie t. j. z 27 na 25 groszy, masło o 20 groszy na kilogramie, cukier do zł. 1.28 dr. za kilogram, szproty o 5 groszy na pudelku. Pozatem staniały również jarzyny. (p)

The Christian Science Monitor

założony w roku 1908 przez p. Mary Baker Eddy Międzynarodowy Dziennik Wydawany codziennie, z wyjątkiem niedziel i świąt, przez Wydawnictwo „The Christian Science Publishing Society, One Norway Street, Boston Mass.

Komunikaty dla kierowników tego pisma, artykuły i ilustracje, które mają być ogłoszone, należy kierować pod adresem

The Editorial Board of The Christian Science Monitor.

Abonament reguluje się zgóry przez pocztę (ze wszystkich krajów) i wynosi:

rocznie	dol. 9 00
półrocznie	dol. 4.50
kwartalnie	dol. 2.25
miesięcznie	dol. 0.75
pojedynczy egzemplarz	dol. 0.05

The Christian Science Publishing Society,

Boston, Mass. U. S. A. wydaje:

The Christian Science Journal

Christian Science Sentinel

The Herald of Christian Science

w językach:

ciemieckim, francuskim, skandy-nawskim, holenderskim.

Christian Science Quarterly

W Łodzi do nabycia w Tow. Zjednoczenie Wiedzy Chrześcijańskiej przy ul. Gdańskiej 91.

TEATR ROZMAITOCI

Cegielniana 27, tel. 112-25. Ostatnie dni gościnnych występów

Michała Michalesko

Dziś, w piątek, o godz. 9.30 w.

Uroczysta premiera „Wen ich bin reich”

Komedja muzyczna w 2 aktach (6 obr.) Ceny popularne

„Związek przeciwżebraczy”

raz na zawsze zlikwiduje nękającą Łódź plagę

Do walki z jedną z najprężniejszych plag Łodzi, jaką jest żebractwo, ze wspólnej inicjatywy samorządu i instytutu cji społecznych, powstać ma w najbliższym czasie w naszym mieście —

„Związek przeciwżebraczy”

Akcja zwalczania żebractwa przez czynniki bezpieczeństwa oraz umieszczanie żebraków w nielicznych przytułkach, były to tylko półśrodki, które nigdy nie miały szansy całkowitego wypłnienia żebractwa, a to z tej przyczyny, że ani budżet miasta ani subsydia rządowe nie dawały na ten cel dostatecznych funduszy.

Z drugiej strony, nagłe i gwałtowne zlikwidowanie placówek żebraczy mogło doprowadzić do tego, że falanga nędzarzy spadłaby na barki nieprzygotowanego miasta.

Pozostało więc trzecie wyjście: **scentralizowanie ofiarności ludzi dobrej woli** i zapobieganie marnowaniu ich ofiar czy to w formie pieniędzy czy datków w naturze. —

Wiadomo bowiem, że jałmużna rozrzucana szeroką ręką bez żadnej kontroli, sphywa przynajmniej w połowie do kieszeni symulantów.

Inicjatywa związku przeciwżebraczego pójdzie w tym kierunku, by skonsolidować osoby miłosierne i ułożyć planową akcję korzystania z ich datków.

Członkiem związku może być każda osoba, uznająca żebractwo za szkodliwe i pragnąca temu złu zaradzić. Celem związku będzie zwalczanie żebractwa zarówno przez opiekę otwartą, a więc dawanie **zapomogi w różnych formach, wynajdywanie pracy i t. d.** oraz opieką zamkniętą, to jest umieszczanie biednych w przytułkach, a **dzieci ich w zakładach wychowawczych.**

Inicjatywę stworzenia związku przeciwżebraczego powita niewątpliwie całe społeczeństwo z dużym uznaniem. Jest rzeczą pewną, że znaczny procent obywateli zgłosi swój akces do tej pożytecznej placów-

ki. Nieznaczne składki — napewno równe sumie wydawanej nieopacznie i bez kontroli na jałmużnę — stworzą fundusz poważny, dostateczny na całkowite zlikwidowanie strasznej plagi żebractwa, nękającej społeczeństwo łódzkie od tak dawna.

Sklepy, których właściciele aż nadto odczuwają skutki rozwielmożenia się żebraków zawodowych, napewno pośpieszą na pierwsze wezwanie, za piszą się na członków związku; przez co sami

uwolnią się od męczących wizyt nędzarzy, czy udających nędzę.

Każdy sklep otrzyma tabliczkę członkowską, która zamknie drogę każdemu, wyciągającemu rękę po jałmużnę. Znikną z ulic falangi

brudnych kobiet z wypożyczonymi dziećmi,

oberwanych kalek, odsłaniających dla wywołania miłosierdzia swe kalectwo i rany.

Z niecierpliwością oczekujemy ogłoszenia statutu związku przeciwżebraczego.

EUROPA

Narutowicza 30

Poraz pierwszy w Polsce - przed stolicą! Dziś i dni następnych!

Liljana Harvey

w najnowszej, arcydziele prod. Foxa 1934 | 35 pt.

Wesoła Zuzanna

reżyserji Rowland v. Lee
NADPROGRAM: Ostatnie aktualności Foxa oraz największa sensacja świata: **BAER-CARNERA**, jedyny autentyczny, w całości sfilmowany reportaż 11-to rundowej walki meczu bokserskiego o mistrzostwo świata! Początek 5, 7.30 i 10

Sytuacja u Scheiblera i Grohmana

Związki klasowe przejęły kierownictwo strejku

Jak się dowiadujemy, strejkujący robotnicy nowej tkalni Zjednoczonych Zakładów Przemysłowych Scheiblera i Grohmana zwrócili się do klasowych związków zawodowych z prośbą o interwencję w trwającym konflikcie, oraz o dalszą organizację akcji. Chodzi mianowicie o to, aby za pośrednictwem związków zawodowych doszło do interwencji w inspektoracie pracy, oraz o rozszerzenie strejku na pozostałe oddziały fabryki. Związki klasowe zgodziły się wziąć w swe ręce kierownictwo akcji i, jak nas informują, w najbliższych dniach zwołają ogólne zebranie robotników, zatrudnionych w Zjednoczonych Zakładach.

Zwierzęta rozsądnym gruzlicy

Utarło się powszechnie ogólne umiemanie, że człowiek może się zarazić gruzlicą tylko od człowieka. Nie negując tego pragniemy zwrócić uwagę na inne jeszcze źródła zakażenia, groźniejsze może, niż te pierwsze ze względu na swą niewinną napozór formę. Mamy tu na myśli niebezpieczeństwo, zagrożające nam ze strony zwierząt, chorych na gruzlicę.

Dziś o godz. 18.45 mówić będzie na ten temat przed mikrofonem rozgłośni łódzkiej Polskiego Radja lekarz weterynarii p. Franciszek Czaplinski. Odczyt ten pod tytułem „Gruźlica zwierząt i jej niebezpieczeństwo dla człowieka” transmitowane będzie na wszystkie stacje polskie. (r)

Ulżyj nędzy bezrobotnych

zadani hurtownik, ani detalista nie ma prawa pobierać ceny wyższej od cennikowej. W razie niestosowania się sklepikarza do cennika, należy zaważać policjanta lub złożyć skargę do starostwa grodzkiego, gdyż w odnośnym rozporządzeniu przewidziane zostały surowe sankcje karne za niestosowanie się do niego.

Bilety kolejowe

do Warszawy na mecz

W dniu dzisiejszym należy wymienić w Wagons Lits różowe i zielone karty na mecz Polska — Niemcy w Warszawie na bilety wejścia. Ponieważ, jak już donosiliśmy, pociągi popularne kierowane zostały na Dworzec Gdański w Warszawie, do kart dopłacić należy po 60 gr.

Wagons Lits — oddział paszportowy — za opłatą 5 zł. załatwia studentom przedłużenia paszportu zagranicznego. Wszelkie informacje w godz. 4 — 8.

ZŁOTA JESIEŃ

to najpiękniejszy sezon (do 30. XI)

JASTRZĘBIE-ZDRÓJ

3-tygodniowa kuracja ryczałtowa — zł. 185.50

Prospekty, informacje: Zakład Kąpielowy Jastrzębie-Zdrój.

Sankcje karne

za niestosowanie obniżonego cennika na cukier

Rozporządzeniem z dnia 30 sierpnia r. b. p. minister skarbu ustanowił obniżenie ceny cukru, która obowiązuje od dnia 1 b. m. Tymczasem wczoraj otrzymaliśmy szereg skarg od naszych czytelników, że niektórzy sklepy spożywcze nie chcą obniżyć cen i pobierają za cukier ceny stare. Wobec powyższego należy wyjaśnić, że

Dzisiejsze audycje

KOBIETY W CZERWONYM KRZYŻU.

Dziś o godz. 12.45 p. Marja Ulrichsowa, szef wydziału propagandy PCK wygłosi ciekawy odczyt na temat roli kobiet w działalności PCK. Szara, często anonimowa praca pielęgniarek, która tyle dobra przyniosła cierpiącym i która zajaśniała w heroicznym poświęceniu np. Florencji Nightingale — w życiu kobiet całego świata przebiega się mnóstwem przykładów godnych czci i pamięci. To też przypominanie ich zasług w chwili obecnego jubileuszu PCK jest chyba rzeczą serdecznej wdzięczności, a także zachętą do powiększenia pielęgniarsko - siostrzanych szeregów.

LWOWSCY I POZNAŃSCY SOLIŚCI W RADJO.

Dziś, w piątek, 7 września o godzinie 15.45 usłyszą radjosluchacze ze Lwowa w ramach „godziny muzyki lekkiej”, artystę opery Edmunda Płońskiego, obdarzonego głosem barytonowym o niezwykle szlachetnym brzmieniu. Tegoż dnia znakomity skrzypek Zygmunt Szarek weźmie udział w koncercie solistów, nadawanym o godz. 17.15. W koncercie tym weźmie również udział śpiewaczka poznańska, Wł. Jarochońska.

OD BOSFORU DO SZANGHAJU.

Lwowski zespół mandolinistów „Hejnał” wystąpi dziś, w piątek (7 września) o godz. 18.15 z koncertem, obejmującym szereg utworów o charakterze wschodnim p. t. „Od Bosforu do Szanghaju”.

AUDYCJA POŚWIECONA BRAZYLII.

Z okazji święta narodowego Brazylii, rozgłoszenie Polskiego Radja nadają audycje okolicznościową o godz. 19.00, składającą się z przemówienia w języku hiszpańskim, hymnu brazylijskiego oraz części koncertowej kompozytorów brazylijskich.

WYBUCH WOJNY WE WSPOMNIENIACH.

W cyklu feljetonów radiowych na temat wspomnień osobistych z wybuchu wojny zabierze głos dziś t. j. w piątek o godz. 22.30 znany pisarz i krytyk Wacław Rogowicz.

POGADANKA CHALLENGE'OWA

Dziś, 7 września t. j. w piątek o godz. 19.20 w związku z Challenge'em inż. Leopold Kwaśniak, gł. kom. kierownik zawodów turniejowych wygłosi pogadankę p. t. „Na marginesie prób technicznych”.

25-TA RÓCZNICA ŚMIERCI NOSKOWSKIEGO.

Dla uczczenia pamięci wielkiego kompozytora Zygmunta Noskowskiego Polskie Radio zorganizowało szereg audycji poświęconych jego twórczości. Po koncercie niedzielnym odbędzie się w radjo dziś, w piątek, dnia 7 o godz. 20.05 koncert poświęcony utworom Zygmunta Noskowskiego. Dyrygować będzie Adam Dołżycki, zaś szereg pieśni i arji odśpiewa artystka o wysokiej kulturze, Stanisława Argasińska. Koncert poprzedzi pogadanka prof. Romana Chojnackiego.

I cóż dalej, szary człowieku?

Robotnicy u ministra Paciorkowskiego

Sezonowcy otrzymają zimowe zasiłki

Wczoraj bawili w Warszawie delegaci czterech związków zawodowych pp. Ortel (Praca) Zawiański i Płociennik (frakcja rew.), Harasz (Ch. D.), Modrzejewski (ZZZ). Delegacja przyjęta została na audjencji u min. opieki, społ. p. Paciorkowskiego interwenjując w

sprawie zasiłków dla robotników sezonowych na okres zimowy. Min. Paciorkowski zapewnił delegatów, że ci robotnicy, którzy przepracowali 101 dni i opłacali składki na fundusz pracy bezwzględnie zasiłki otrzymają.

Następnie delegacja udała się

do Funduszu Pracy, gdzie została przyjęta przez dyr. Madejskiego. Delegaci domagali się podwyżki dziennej stawki płacy dla robotników kanalizacyjnych. Definitywnej odpowiedzi nie otrzymali, natomiast polecono im złożyć odpowiedni memoriał do ministerstwa opieki społecznej, oraz do Funduszu Pracy, które sprawę podwyżki rozpatrzą.

Jednocześnie delegaci zabiegali o przyznanie Łodzi dodatkowych kredytów na prowadzenie robót publicznych i inwestycyjnych. Oświadczono im, iż w tym roku udzielenie dalszych kredytów jest nieaktualne, natomiast postulaty te będą uwzględnione dopiero w budżecie Funduszu Pracy na rok 1935-36.

Rewizja planu regulacji

Rząd wyasygnował 1.500.000 złotych na rozbudowę miast

W najbliższych dniach rząd m. Łodzi przystąpi do ponownej rewizji planu regulacyjnego naszego miasta.

Jak wiadomo, opracowany przez poprzednie władze miejskie plan zabudowy miasta, został już, naskutek decyzji komisarza Wojewódzkiego, częściowo zrekonstruowany i dostosowany do potrzeb rzeczywistych ludności.

Obecne prace nad planem regulacyjnym, pozostają w związku z akcją kredytową, jaką czynniki rządowe przeprowa-

dzą w bieżącym roku dla samorządów.

Na cele te, jak nas informują władze samorządowe, Bank Gospodarstwa Krajowego ma wyasygnować 1.500.000 złotych.

W związku z tem związek miast polskich wystosował do samorządu łódzkiego pismo, w którym wzywa do szybkiego zakończenia prac nad ostatecznym opracowaniem planu regulacyjnego i przesłania kosztorysów oraz wszelkich materiałów, do Warszawy.

Co usłyszymy dziś przez radio?

6.48 Transmisja z lotniska w Mokotowie startu samolotów turystycznych.

7.00 Gimnastyka i muzyka z płyt

7.50 D. c. transmisji z lotniska w Mokotowie.

12.10 Ulubione arje operetkowe (płyty).

12.45 Pogadanka dla kobiet pt. „Rola kobiety w pracy Czerwonego Krzyża”.

13.05 D. c. muzyki z płyt.

15.45 Koncert muzyki lekkiej. Zespół jazzowy i Edmund Płóński (piosenki).

16.45 Audycja dla chórch.

17.15 Koncert solistów. Włodzimiera Jarochońska (śpiew) i Zygmunt Schatz (skrzypce).

18.00 Muzyka (płyty).

18.15 „Od Bosforu do Szanghaju” — koncert zespołu mandolinistów.

18.45 Odezyt pt. „Gruźlica zwierząt i jej niebezpieczeństwo dla człowieka”.

19.00 Film i rewja (płyty).

19.20 „Na marginesie prób technicznych”. (Turniej lotniczy).

20.00 Koncert symfoniczny. Orkiestra i Maryla Karwowska (śpiew). W programie utwory Zygmunta Noskowskiego.

22.30 Szkice literackie W. Rogowicza pt. „Wybuch wojny”.

23.05 Muzyka taneczna.

AUDYCJE ZAGRANICZNE

Heilsberg (291)
21.00 Utwory Mozarta (Uwertura „Dyrektor teatru”, Koncert na waltornię z orkiestrą i suite „Idomeneo”).

Lipsk (332)
21.00 Koncert skrzypcowy Esdura Mozarta, Divertimento na małą orkiestrę Trappa.

Wiedeń (507)
20.20 Utwory wiolonczelowe Beethovena (12 warjacji i Sonata Adur).

Kalundborg (1261)
22.30 Kwartet smyczkowy Esdura Dworzaka.

Strassburg (349)
20.30 Koncert (Uwertura „Leonora Nr. 3” Beethovena, „Śmierć i wyzwolenie” Straussa, „Dziadek do orzechów” Czajkowskiego, „Uczeń czarodziejki” Ducasa, „Dafnis i Chloe” Ravela).

Rzym (421)
20.45 Operetka Lehara „Wesoła wdówka”.

Budapeszt (550)
20.30 Operetki Offenbacha „Dziewczę z Elizondo” i „Zaręczyły przy latarni”.

Światło gaśnie za wcześnie

Tysiące robotników i pracowników spieszy do pracy w ciemnościach nocy

Sprawa, którą poruszamy, nie jest nowa. Pisaliśmy już o niej niejednokrotnie. Chodzi o rzecz bardzo prostą, która niestety, nie znajduje zrozumienia u kompetentnych czynników. Mamy na myśli sprawę oświetlenia ulic łódzkich w nocy.

Codziennie o zmierzchu za palane są lampy uliczne. Godziny zapalania lamp, jak i gaszenia ich są podobno regulowane przez władze miejskie. — Cóż się jednak okazuje? Jest jeszcze w nocy zupełnie ciemno, a nagle lampy elektryczne gasną automatycznie i miasto pogrąża się w egipskich ciemnościach.

Mieszkańcy, znajdujący się o tej porze na mieście narażeni są zawsze na wielkie niebezpieczeństwo. Stwierdzoną jest np. rzeczą, że lwia część kradzieży dokonywana jest o tej właśnie godzinie, kiedy lampy już po gasły, a jest jeszcze zupełna noc.

Uważamy, że względy bezpieczeństwa powinny władzom kompetentnym podyktować ra-

Dnia 5 września 1934 r. zmarła w Warszawie po długich i ciężkich cierpieniach

B. P.

HELENA HELLER

ur. Herman

przeżywszy lat 58.

Pochowanie drogich nam zwłok nastąpi w Łodzi, w piątek, 7 bm. o godz. 12-iej w południe z domu przedpogrzebowego, o czym zawiadamiają pozostali w głębokim żalu

Córki, zięć, wnuczka i rodzina

Uprasza się o nieskładanie kondolencji

Serdeczne wyrazy współczucia Rodzinie

b. p. H. HELLER

składa

Personel Sp. Akc. I. A. Grosłajt

Szczerze wyrazy współczucia P.p. BERKOWICZ z powodu zgonu

MATKI

B. P.

HELENY HELLER

składa

Personel firmy „Łódzko-Bielska Tkanina”

Bohater „CSIBI”

Herman Thimig Lien Deyers i Hans Moser

to rewelacyjna obsada następnego przeboju GRAND-KINA p. t.

Karnawał i Miłość

Całkowicie mówiony i śpiewany po niemiecku.

Teatr i muzyka

Dyr. Wroczyński przed mikrofonem

Stoimy u progu nowego sezonu teatralnego. I znów absorbuje nas zagadnienie kryzysu teatralnego. I znów zadajemy sobie pytanie, czemu teatr miejski nie cieszy się powodzeniem publiczności. Czy to wina repertuaru? Czy publiczności? Czy może aktorów?

Ażeby odpowiedzieć na te wszystkie pytania, dyrektor teatru miejskiego p. dyr. Kazimierz Wroczyński wybiera się w niedzielę o godz. 15-iej z wizytą radiową do publiczności łódzkiej. W swoim radio-feljetonie o teatrze dyr. Wroczyński postara się omówić te frapujące zagadnienia, które mogą przyczynić się do usunięcia pewnych „nieporozumień” pomiędzy teatrem a publicznością łódzką. (r)

INAUGURACJA NOWEGO SEZONU.

Jeszcze tylko kilka dni dzieli nas od rozpoczęcia nowego sezonu w teatrze miejskim. Reżyser Władysław Czerny, montujący sztukę K. H. Rostworowskiego „U mety”, która zainauguruje sezon, dokłada wszelkich starań, ażeby in-

scenizacja jej wypadła jaknajbardziej. „U mety” abstrahuje od jej walorów literackich, będzie równocześnie szerokim polem do popisu dla nowo zaangażowanych sił.

TEATR „ROZMAITOŚCI”

Dzisiaj premiera komedii muzycznej „Ven ich bin reich” z Michałem Michalesko.

TEATR MIEJSKI

„Yacht miłości” z udziałem M. Gabrielli, O. Orleńskiej, H. Grossów, W. Zdzitowieckiego i wielu innych grany będzie jeszcze dzisiaj i jutro.

191 milionów tomów

Biblioteki publiczne w Europie zawierają 191 milionów tomów. Na pierwszym miejscu znajdują się Niemcy, których biblioteki posiadają 160 milionów tomów, na drugim Francja, gdzie w 111 bibliotekach mieści się 20 milionów tomów, dalej Anglja — 107 bibliotek i 17 milionów tomów. Gdyby te 200 prawie milionów tomów ułożyć jeden obok drugiego, powstałby w ten sposób sznur, który opasałby ziemię kilka razy naokoło.

Kłopoty pijaka

— To jest obrzydliwe lekarstwo. Niech pan po zażyciu wypije szklanek wody, aby spłókać wstrętny smak.
— A czym spłókać potem, panie doktorze, wstrętny smak wody?

SZKOŁA PASZKÓWNY I GÓRALSKIEJ

Plan nauki w szkole tańca artyst. i rytmiki Paszkówny i Góralskiej przewiduje dla klas zawodowych następujące przedmioty: technikę ciała, taniec artystyczny solowy i zespołowy, pedagogikę, rytmikę, perkusję i muzykę pod fachowym kierownictwem. W klasach amatorskich: gimnastykę zabawową i taneczna dla dzieci i dziewczynek oraz gimnastykę zdrowotną (odtłuszczającą) i skoki dla pań. W planie lekcje wieczorowe dla pań pracujących. Kierownictwo artystyczno-pedagogiczne objęła p. Tamara Góralska, techniczno-gimnastyczne — p. Halina Waldman.

Początek zajęć we środę, 5 września. Zapisy codziennie od 5 do 8 wiecz., Gdańska 94, tel. 164-11.

Co to jest i kiedy będzie u nas CARIOCA?

PZPN boi się demonstracji publiczności na meczu międzypaństwowym Polska—Niemcy

Sport polski stanął wobec chwili przełomowej. Dla swoich celów, dla swego poparcia zdobyć może za jednym zamachem całą armię nowych zwolenników, nie ulega bowiem wątpliwości, że na niedzielny meczu piłkarskim Polska—Niemcy zjawia się tysiące ludzi, którzy nigdy jeszcze nie oglądali sportu z bliska.

Istnieje absolutna pewność, że rekord frekwencji notowanej kiedykolwiek na imprezach sportowych w Polsce, pobity zostanie w niedzielę dwukrotnie, a mógłby być pobity 3 i 4-krotnie, gdybyśmy mieli większy stadion, bo przecież już wczoraj sprzedano wszystkie bilety, a tysiące spóźnionych amatorów odprawiono z kwitkiem od kasy.

Wiemy, kto będzie grał, wiemy co myśla o sobie przeciwnicy, znane są nam wszystkie akcesoria meczu, nie wiemy tylko jak przypuszczają PZPN, jak powinniśmy się na meczu tym zachować. To też w trosce o dobro sprawy naszą najwyższą magistraturę piłkarską rozesłała komunikat „do publiczności warszawskiej”, treść którego za interesuje też wszystkich łodzian, którzy w pokaznej liczbie zgromadzą się w niedzielę na stadionie Legji. W streszczeniu brzmi on jak następuje:

— Ponad 30 tysięcy widzów przyglądać się będzie zmaganiom najlepszych piłkarzy Polski i Niemiec. Akurat tyle asystowało, mimo mrozu, pamiętnemu spotkaniu obu drużyn w Berlinie. Do tej ogromnej trudnej do opanowania masy, zwracamy się z apelem, aby wykazała ducha prawdziwego sportowego.

Pamiętajcie, że cały dorobek propagandowy gry naszych chłopców może być zepsuty przez nieodpowiednie zachowanie się publiczności. Najwięcej dżentelmeńskie zachowanie się graczy obu drużyn pójdzie w niepamięć, jeżeli publiczność zachowa się niekulturalnie.

Pokażcie, że polska publiczność ma niemniejszą kulturę sportową, niż niemiecka, pokażcie, że znacie obowiązki gospodarza w stosunku do gości. Pamiętajcie, że publiczność berlińska powitała naszą drużynę na kredyt burzą oklasków i że podczas gry nadzwyczaj obiektywnie aplauzowała wy czyny naszych reprezentantów.

Dopingujcie naszych graczy, ale bądźcie sprawiedliwi w stosunku do ich przeciwników.

Pamiętajcie, że zawodami kieruje jeden z najlepszych sędziów piłkarskich świata, wybrany przez PZPN, dżentelmen w każdym calu, szwed Olsson, który zna przepisy gry napewno lepiej od Was i który jest wzorem obiektywizmu i spostrzegawczości. Pamiętajcie, że pomagać mu będą na linii wypróbowani sędziowie, którzy już w Berlinie wykazali swą bezstronność i znajomość reguł.

Od Was zależy, czy mecz odbędzie się w atmosferze prawdziwie sportowej i kulturalnej i czy nasi goście wywiozą z Polski tak samo miłe wspomnienia jak i my z Berlina.

Pamiętajcie o tem, zmuszając do milczenia krzykaczy i awanturników, którzy z takich czy innych przyczyn maciliby harmonijny przebieg meczu. Organów porządkowych będzie za mało, aby

opanowały elbrzymie masy widzów.

Mecz niedzielny będzie dla Niemiec 105 meczem międzypaństwowym, licząc od roku 1908. Mimo dwa razy większej ilości spotkań żaden z graczy niemieckich nie może poszczycić się rekordem Kuchara (29 razy w reprezentacji), gdyż tam składy często się zmieniają, a ponadto związek niemiecki dysponuje 900 tysiącami zawodników, podczas gdy kartoteki PZPN obejmują tylko 70 tys. zawodników. Ogółem w reprezentacji niemieckiej grało 291 zawodników, a w polskiej 141 graczy.

Nasza reprezentacja grała 57 oficjalnych meczy, wygrywając 23, remisując 8 i przegrywając 26 spotkań. Stosunek bramek mamy korzystny 120:112. Poza tem graliśmy jeszcze 7 nieoficjalnych spotkań ze stosunkiem bramek 12:21.

Dziś pierwszy start do mistrzostw lekkoatletycznych Europy

Dziś rozpoczynają się w Turynie pierwsze mistrzostwa lekkoatletyczne Europy. Ogółem do tych zawodów zgłoszono przeszło 300 zawodników. Liczba zgłoszeń pojedynczych wynosi 352 a liczba sztafet 11.

Z 20 konkurencji najsilniej obsadzony jest bieg na 5.000 mtr., który zgromadzi aż 27 zawodników na starcie. Najmniej zawodników zgłosiło się do chodu na 50 klm., bo za ledwie 8. Prawdopodobnie część zawodników zgłoszonych do Turynu jednak nie przyje-

dzie. Niemcy wycofały 13 zawodników.

Tak samo wszystkie inne państwa ze względów oszczędnościowych lub innych ograniczyły i zmniejszyły zgłoszone składy drużyn.

Irlandja na zasadzie uchwały międzynarodowej federacji lekkoatletycznej nie została wogóle dopuszczona do mistrzostw. Międzynarodowa federacja uznała, że Irlandja nie jest i nie może być uważana za samodzielne państwo.

Po hazenie -- koszykówka

Drużyny męskie i żeńskie walczą o mistrzostwo Polski

Po odbyciu mistrzostw Polski w hazenie, przysła kolej na mistrzostwa w koszykówce żeńskiej. Mistrzostwa te rozegrane zostaną w dniach 15 i 16 b. m. w Lublinie.

Z ramienia Łodzi do mistrzostw Polski staje zespół IKP (zeszłoroczny mistrz Polski). Drużyna ta ma już zapewniony tytuł mistrza okręgu łódzkiego, gdyż ostatnio pokonała najgroźniejszego rywala swego, Wimę, w stosunku 38:7.

Obok IKP grać będą w finałach mistrz okręgu lubelskiego — Unja, mistrz Poznania — KPW, mistrz Lwowa — Czarni, mistrz Warszawy — Polonja. Mistrzowie innych okręgów nie są jeszcze wiadomi.

W rozgrywkach międzyokręgowych o mistrzostwo Polski w koszykówce męskiej w grupie po-

znańsko — pomorsko — łódzkiej walczyć będą, obok mistrzowskiego zespołu Łodzi, WKS, także i zespół IKP, który ma zapewniony tytuł wicemistrza. Poza tem wezmą udział w tych rozgrywkach: KPW (Ostrów), KPW (Poznań) i Gryf (Toruń).

Kalendarzyk tych spotkań, które odbędą się w dniach 15 i 16 b. m. przedstawia się następująco: Sobota, 15 b. m. KPW (Poznań) — Gryf (Toruń), WKS (Łódź) — KPW (Ostrów) i KPW (Poznań) — IKP (Łódź). Niedziela, 16 b. m. IKP — Gryf, oraz zwycięzcy poprzednio rozegranych meczów. W pozostałych grupach odbędą się rozgrywki grupowe w dniach 8 i 9 b. m. w Białymstoku i Krakowie.

Kandydaci na olimpiadę zgłaszają się do zawodów!

Już tylko tydzień dzieli nas od urządzanych staraniem miejskiego komitetu Wych. fizycznego i przysposobienia wojskowego przy współudziale związków okręgowych i klubów sportowych zawodów, dla wszystkich miłośników sportu zrzeszonych i niezrzeszonych, pod hasłem „szukamy olimpijczyków”.

Program zawodów jest następujący: w sobotę, dnia 8 września o godzinie 16 na pływalni ŁKS. odbędą się zawody pływackie na 100 i 400 mtr. stylem dowolnym i na 200 mtr. stylem klasycznym. W niedzielę, dnia 9 września o godzinie 8 rano w parku im. Poniałowskiego odbędzie się wyścig kolarski, a o godzinie 15 na stad-

jonie ŁKS. odbędą się zawody lekkoatletyczne i atletyczne w dźwiganie ciężarów. Dość należy, że dla wyróżnionych zawodników miejski komitet W. F. przygotował nagrody w postaci złotych i srebrnych żetonów. Dalsze zapisy przyjmują do dnia 8 września wszystkie kluby sportowe i związki okręgowe.

Wurm wstąpił do IKP.

Wurm, znany pięściarz łódzki wagi półciężkiej, który ostatnio odbywał służbę wojskową w Przemyslu, powrócił już do Łodzi i zgłosił się do klubu IKP.

Przez pozyskanie tego pięściarza IKP doznało poważnego wzmocnienia, gdyż właśnie w wadze półciężkiej nie było tam lepszego zawodnika. Wurm podjął już treningi i niezdługo ujrzymy go na ringu.

Piękny skok w dal

wykonał Amerykanin Peacock pod czas meczu międzypaństwowego z Francją na stadionie olimpijskim w Colombes.

Helen Jacobs

stracona dla tenisu

NOWY JORK, 6 września.— Podczas treningu w Forest Hills pierwsza rakieta świata wśród pań Helen Jacobs uległa podobnemu wypadkowi jak przed rokiem ówczesna najlepsza tenisistka świata Helen Wills - Moody. Badanie lekarskie wykazało ciężkie nadwyrężenie ramienia. Helen Jacobs została przewieziona do Kalifornii i przez szereg miesięcy nie będzie mogła brać udziału w zawodach tenisowych.

Początek o g. 4-ej

PIERWSZY RAZ W ŁODZI
Dawno niewidziany, słynny cowboy, ulubieniec publiczności
Ken Maynard znana gwiazda filmowa, piękna Marcelina DAY
oraz słynny koń „TARZAN”
w arcyfilmie pt. **SOBOWTÓR**

PIERWSZY RAZ W ŁODZI
Najgłośniejszy i najelegantszy bokser świata
BILLY SULLIVAN w arcyekawym filmie humoru i sensacji p. t.
PIEKIELNY WYŚCIG
Na pierwszy seans miejsca od 54 gr.

Wrzesień
7
piątek

CAPITOL
Parada Rezerwistów
Najweselejsza komedia z życia wojskowego.
Udział biorą:
Dymsha
Walter
Sielański
Mankiewiczówna
Chór Dana

Nadprogram: Aktualności
Foxa oraz kronika P. A. T.
Początek o godz. 4.30

Morze i kolonie to potęga Polski

Wspólna lista kupiectwa

Do izby wejść ma znaczna część dotychczasowych radców

Przygotowania do wyborów do izby przemysłowo-handlowej na terenie kupiectwa prowadzone są bardzo intensywnie. Pomiedzy poszczególnymi organizacjami kupiectwa chrześcijańskimi i żydowskimi nawiązany został ściślejszy kontakt, w wyniku którego utworzona została

komisja porozumiewawcza sekcji handlowej.

Do komisji tej zgłosiły akces następujące organizacje: Stowarzyszenie kupców m. Łodzi, Centralne stowarzyszenie kupców i przemysłowców województwa łódzkiego, Stowarzyszenie polskich kupców i przemysłowców chrześcijan, Stowarzyszenie kupców w hallach (Ogrodowa), Stowarzyszenie drobnych kupców oraz Stowarzyszenie drobnych kupców polskich.

Zadaniem tej komisji będzie ściśła współpraca i **ustalenie wspólnej listy przy wyborach.**

Podstawą ma być **równa ilość radców z pośród kupiectwa chrześcijańskiego i kupiectwa żydowskiego.**

Wybory powszechne obejmą dwie piąte radców, t. j. 12 osób, wybory arzeszeniowe — trzy piąte, t. j. 18 radców, wybory z nominacji 10 proc. — 3 radców i wybory z kooptacji —

10 proc., t. j. 3 radców. O ile sfery gospodarcze mają wpływ na wybory powszechne i częściowo z kooptacji, o tyle już na zreszezeniowe **wpływ sfer rządowych jest b. poważny,**

a na nominację — decydujący. Podkreślić należy, że przy obecnych wyborach przewidziana jest **nominacja przez min. przem. i handlu w sekcji handlowej nie tylko z pośród kupców, ale i**

działaczy gospodarczych, wybitnych teoretyków - ekonomistów itd.

* Pierwsze posiedzenie głównej komisji wyborczej wyznaczone zostało przez inż. Piaskowskiego na sobotę, dnia 8 b. mies. na godzinie 6 pop. w lokalu izby przemysłowej.

* Na listach wyborczych figurować mają w przeważającej mierze

nazwiska dotychczasowych radców.

Oczywista, zajęć tu może jeszcze szereg zmian, tembardziej że ostateczna decyzja uzależniona jest od stanowiska władz.

Pierwsze posiedzenie komisji wyborczej kupiectwa odbędzie się w dniu dzisiejszym o godzinie 10-ej rano w lokalu Stowarzyszenia polskich kupców i przemysłowców chrześcijan.

Skoki cen bawełny

Strejk włóknarzy w Ameryce wpływa na konjunkturę rynkową

W dniach ostatnich na rynku bawełny aurowej w Nowym Jorku zaznaczyła się poważniejsza niżka notowań bawełny w granicach od 15 do 20 punktów. Zdaniem sfer zainteresowanych, niżka ta jest wyłącznie wynikiem strejku w Ameryce. Jak wiadomo, według wiadomości, napływających z Ameryki, około miliona robotników przystąpiło do strejku, całkowicie uniemożliwiając wszystkie przedziałnie bawełniane na terenie St. Zjednoczonych. Wpłyne to na kompletny zanik popytu na bawełnę.

Wobec takiej sytuacji, giełda bawełniana w N. Yorku zareagowała niżką wszystkich kursów. Wskutek tego, iż giełda nowojorska, jeżeli chodzi o bawełnę odgrywa rolę dominującą i wszystkie giełdy światowe reagują analogicznie do amerykańskiej, i na pozostałych giełdach bawełnianych zaobserwowano w dniach ostatnich pewną niżkę notowań.

Ze niżka ta jest uzależniona wyłącznie od sytuacji strejkowej świadczy fakt, że nie jest ona zjawiskiem stałym, o ile bowiem jednego dnia następuje obniżenie kursów, o tyle następnie bawełna wykazuje ponownie tendencję mocniejszą, zwiększając o kilkanaście punktów.

Zdaniem agentów bawełnianych niezależnie od sytuacji strejkowej w Ameryce oczekiwać należy na giełdzie nowojorskiej dalszej wyżki bawełny, tembardziej, iż według szacunku Journal of Commerce obecny stan bawełny oblicza się na 53,4 procent, przypuszczalne zaś zbiory na 8,870,000 bel, dla orientacji dodać należy, że ostatni szacunek urzędowy z dnia 8 sierpnia roku bież. oblicza zbiór bawełny

na 60,4 procent, zbiory zaś na 9,195,000 bel.

Szacunek kół prywatnych amerykańskich oblicza stan bawełny na 53,1 procent, a zbiory na 9,075 tys. bel.

Jak widać z powyższego szacunek obecny jest znowu mniejszy, aniżeli w dniu 8 ub. m. co winno bezwzględnie spowodować wzmocnienie się tendencji na wszystkich giełdach bawełnianych.

Upadłości, nadzory, układy

Z uwagi na to, że nie wszyscy wierzyciele upadłości Izraela i Sully Tyllera zdążyli zaprodukować swe pretensje, syndycy wystąpili do sądu z prośbą o przedłużenie terminu sprawdzania wierzytelności na dalsze trzy miesiące.

Sąd uwzględniając wniosek syndyków przedłużył termin, zgodnie z ich żądaniem.

* * * Syndyk tymczasowy masy upadłości Jakuba Kagana zwrócił się

do sądu z wnioskiem o zobowiązanie firmy Jos. Barlet, na żądanie której ogłoszono upadłość, do złożenia zaliczki na koszt postępowania upadłościowego, gdyż w masie upadłości brak jakichkolwiek płynnych aktywów.

Sąd, rozpoznając powyższy wniosek, zlecił syndykowi zwołanie zebrania wierzycieli, celem zawarcia związku wierzycieli i wyboru syndyka ostatecznego, tymczasowo na koszt własny.

Zatarg włosko-niemiecki

Italia nie będzie importować chemikalii z Rzeszy

Wczorajszy włoski dziennik urzędowy ogłasza dekret ministra finansów, zamieszczający na liście

zakazu przywozu szereg artykułów produkcji chemicznej. Pozwolenia na przywóz artykułów, objętych zakazem, udzielać może każdorazowo minister finansów po zasięgnięciu opinii specjalnego komitetu przy ministerstwie korporacji.

Zaznaczyć należy, że artykuły, których przywóz został zakazany, sprowadzone były dotychczas przez waznie z Niemiec. Ogólny ich przywóz w r. 1933 wynosił około 10 milionów lirów. Dekret, omówiony powyżej, komentowany jest we Włoszech jako objaw zastrzeżenia się stosunków gospodarczych pomiędzy Włochami a Niemcami.

Chusteczki ze sztucznego jedwabiu

Giód surowcowy w dziedzinie włókiennictwa w Niemczech spowodował podjęcie prób nad produkcją chustek do nosa ze sztucznego jedwabiu oraz wszelkiego rodzaju kombinowanych tkanin sztuczno-jedwabnych. Próby te objęły nie tylko chusteczki damskie, ale i chustki do nosa męskie i dziecięce.

Nowe opłaty P.K.O. mają być poddane rewizji

Dyrekcja P. K. O. rozesała do organizacji gospodarczych odpowiedź w sprawie nowoprowadzonych opłat od czeków kasowych.

Jak wynika z odpowiedzi, dyrekcja PKO gotowa będzie poddać rewizji nowoprowadzone taryfy, jeżeli okażą się one niedostosowane do wymogów życia. Już obecnie jest gotowa PKO na życzenie właściciela konta czekowego nie obciążać opłatami osób wpłacających, lecz pobierać te opłaty z konta, na które wpłaty są dokonywane.

Gorsze zbiory juty

Według doniesień z Londynu tegoroczne zbiory juty indyjskiej wypadną jeszcze gorzej aniżeli początkowo oczekiwano. Oficjalne obliczenia ogłoszone będą w połowie września. Ceny juty na rynkach światowych kształtują się ostatnio bardzo mocno, a ogłoszenie oficjalnych wyników zbiorów wpłynie na dalsze wzmocnienie tej tendencji cen.

Przymusowy kartel bawełny w Italii

Sytuacja przemysłu włókienniczego Włoch, a szczególnie przemysłu bawełnianego uległa ostatnio dalszemu wydatnemu pogorszeniu. Wobec tej sytuacji rząd prze prowadzi obecnie przymusową kartelizację wszystkich przedziałów bawełnianych. Każdy przemysłowiec musi wpłacić przy imporcie surowej bawełny 30 cent. za 1 kg. na rzecz specjalnego funduszu. Z funduszu tego, który przyniesie ma rocznie 40 milionów lirów mają być wykupione unieruchomione wrzeciona i zaopatrzone w kapitał obrotowy przedsiębiorstwa mocniejsze. Przy eksporcie otrzymują właściciele przedziałów premie w wysokości 36, a tkalnie w wysokości 42 cent. za 1 klg.

RYNEK PIENIĘŻNY

Funt znowu spada

W dniu wczorajszym notowano kurs dolara bez zmiany. Kurs funta Bank Polski podwyższył o 2 punkty, placąc zł. 26.02. Nie bacząc na tę wyżkę, na rynku prywatnym po chwilowej mocniejszej tendencji za notowano w dniu wczorajszym ponowny spadek w związku z wiadomościami z zagranicznych giełd, gdzie wczoraj kurs uległ pewnej niżce. W obrotach prywatnych funty notowano od zł. 26.40 do zł. 26 przy bardzo słabej podaży i minimalnym zapotrzebowaniu. Dolary w obrotach prywatnych notowano od zł. 5.18 do zł. 5.17, przy czym i tutaj podaż była bardzo słaba, a obroty minimalne.

Cedula giełdy łódzkiej

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano:

	sprzedaż	Kupno
Dolary	5,185	5,18
Dolarówka	53.—	52,75
Inwestycyjna	118.—	117,75
Budowlana	45,50	45,25
Stabilizacyjna	72,50	72,25
Bank Polski	88.—	87,50

Sytuacja wyczekująca.

Notowania giełdy zbożowo-towarowej w Łodzi

Żyto 16,75 — 17,00 pszenica 20,75 — 21,25 jęczmień 18,00 — 18,50 owies 16,75 — 16,25 mąka żytnia 1) 23 — 24, mąka żytnia 2) 24 — 25, mąka pszenna 31 — 33, otręby żytnie 10 — 10,50 otręby pszenne 10 — 10,50 otręby pszenne grube 10,50 — 11, rzepak — 41 — 43, groch Victoria 46 — 46,50 makuch lniany 20 — 21, makuch rzepakowy 15 — 16, mak niebieski 45 — 45,50.

Uspokobienie ogólne spokojne

Warszawska giełda pieniężna

Na wczorajszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie obrót dewizami był bardzo mały, przy uspokobieniu przeważnie słabszym. Notowano kursy dewiz: Berlin 208,25 (plus 25), Belgja 124,08 (— 2), Gdańsk 172,95, Holandia 358 (— 20), Londyn 26,11 (— 9), Nowy Jork 5,22 (plus 1), Paryż 34,87, Praga 21,97, Sztokholm 134,75 (— 50), Szwajcaria 172,60, Italia 45,33 (— 5). W transakcjach dokonanych a nienotowanych: przekaz telegraficzny na Hollandję 358,15. W obrotach prywatnych: marka niemiecka 191,50, szyling austriacki 99,75, korona czeska 21,82, frank francuski 34,86, frank szwajcarski 172,60, funt szterl. 26,07, dolar gotówkowy 5,19,50, rubel złoty 4,58,50, dolar złoty 8,91,25, rubel srebrny 1,41, bilon 0,64. Bank Polski placil dziś w swych kasach za banknoty dolarowe po 5,16.

AKCJE

Na rynku akcyjnym tendencja kształtowała się przeważnie słabo, mocniejsza była tylko dla akcji Banku Polskiego, którego też dokonano dziś największych obrotów. Notowano: Bank Polski 89,75 (plus 75), Cukier 23, Lilpopy 10,20 (plus 5). Ponadto dokonano kilku drobnych i nienotowanych transakcji akcyjami Częstochy po 23 i Starachowice po 11,50.

Ala Izbicka

(pielęgniarka dyplomowana) przeprowadziła się Narutowicza 47 tel. 246-36

Najnowsze typy radjoodbierników

z przyłączeniem do sieci z ekranowaną lampą wielkiej częstotliwości oraz ekranowaną lampą detektorową i pentodą o wielkiej mocy.

Odbierają z niezwykłą selektywnością i siłą

wszystkie stacje europejskie w zakresie od 200—2000 mtr.

Skala profilowa dokładnie wycechowana

ma wypisanych około 100 stacji nadawczych.

NOWOŚĆ: ODBIERAJĄ STACJE

pracujące na falach ultrakrótkich (od 18—55 mtr.)

POLECA:

SKLEP ELEKTROWNI

ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA 115, TEL. 134-42

SPRZEDAŻ NA 10-CIOMIESIĘCZNE RATY CENY NISKIE.

**Dźwiękowe kino
Przedwiośnie**

Żeromskiego 74 | 76
tel. 129-88

Dziś i dni następnych!

CSIBI

Film całkowicie śpiewany i mówiony w języku niemieckim

W rolach głównych: **Franciszka Gaal, Herman Thimig i Tibor von Halmay**

Następny program: „ŚWIAT NALEŻY DO CIEBIE” w roli popisowej światowej sławy tenor opery w Wiedniu **JÓZEF SCHMIDT**.

Kupony ulgowe po 70 gr. — W niedzielę bilety ulgowe nieważne.

W sobotę, dn. 8, o godz. 12-ej i w niedzielę, dn. 9, o g. 11-ej wyświetlać będziemy **poranki dla młodzieży**

ŁÓDZKA SZKOŁA MUZYCZNA

Zatwierdz. przez. Min W. R. i O. P.

Kierownictwo artystyczne:

Prof. ZBIGNIEW DRZEWIECKI

(Prof. Konserw. Państwowego w Warszawie)

KLASA FORTEPIANOWA:

I. Cyzyn

Z. Chejfec-Lejzerowicz

„ SKRZYPCOWA:

Prof. G. Baumgarten

„ PRZEDM. TEORETYCZNA:

Dyr. T. Ryder

„ KAMERALNA:

H. Jabłoń

Piotrkowska 53. Front II p.

(Dawniej — Radwańska Nr. 4.)

Kancelaria przyjmuje zapisy od 12—14 i 15—17. Tel. 183-92.

Telefoniczne informacje od 10—12, tel. 248-92.

= Początek roku szkolnego 15-go września =

WARUNKI PRZYSTĘPNE. DLA NIEZAMOŻNYCH ULGI.

TEATR

„BAGATELA”

Piotrkowska 94. — Tel. 240-50

Dziś i dni następnych! Zespół artystyczny pod kier.

CZESŁAWA SKONIECZNEGO

zaprasza na wielką rewję w 2 częściach, 20 obrazach p. t.

Humor i S.ka

na czele zespołu:

Helena Makowska, Ela Antoszówna, Loda

Niemirzanka, Czesław Popielewski,

Czesław Skonieczny, Jan Woyciechko

Tadeusz Zakrzewski, Michał Danecki

oraz zespół **Wielkiej Rewji Warszawy**

BALETOWY

Początek o godz. 8 i 10 wiecz., sobota i niedziela

o g. 6, 8 i 10 w.

Ceny miejsc od gr. 75 do Zł. 3.—

Kasa czynna codziennie od godz. 11—2 i od 5 do

końca przedstawienia

Dr. med.

M. LEWINSONOWA

chor. weneryczne i skórne

(dla kobiet i dzieci)

PIOTRKOWSKA 86, front II p.

Tel. 148-63

przejm. od 1—3 i 4—6 pp.

Ceny lecznicowe

Dr. Michał Lipski

Choroby skórne, weneryczne, moczopłciowe

PIŁSUDSKIEGO 65

(Piotrkowska 46), tel. 203-51

powrócił

przyjmuje: 8—11 rano, 2—5 po poł.,

7—9 wiecz.

w dnle świąteczne od 9—1.

Dr. med. Wołkowyski

przeprowadził się na ul.

Cegielniana 11 tel. 238-02

Choroby weneryczne, moczopłciowe i skórne

Przyjmuje od 8—12, 4—9 w.

w niedz. i święta od 9 do 1 po poł.

Dla pań oddzielna poczekalnia

Doktor Z. Henrykowski

Choroby skórne, weneryczne i płciowe

przeprowadził się na ul.

Piotrkowską 86, tel. 143-63

przyjmuje od 8—11 i od 6—9 wiecz.

w niedz. i święta od 9—1 ppol.

Dla pań oddzielna poczekalnia

Leczenie krótkimi falami radiowymi

Choroby stawów, kości, mięśni, nerwów, skóry, narządów wewnętrznych kobiecych i t. d.

w gabinecie terapii fizykanej

Dr. POLAKA, Nawrot 7. Tel. 164-21

Dr. J. Herszfinkiel

powrócił

Zielona 8-a, tel. 111-87

Doktor F. Praszkiel

powrócił

CEGIELNIANA 3.

Dr. med. S. Kryńska

Chor. skórne i weneryczne (kobiety i dzieci)

Stonkiewiczza 34 telef. 146-10

godz. prsyj. od 11—1 i 3—4 pp

Pensjonat w „Baruchówce”

Stacja kol. Andrzejów

Poleca na nadchodzące święta komfortowo urządzone pokoje, skanalizowane, z bieżącą wodą i elektrycznym oświetleniem.

Kuchnia wykwintna, na żądanie dietetyczna.

Zgłoszenia telef.: Wiśniewa Góra tel. 24.

Ogłoszenie

Syndyk tymczasowy masy upadłości firmy M. i S. Szmuszkowicz i S. Szlezinger zawiadamia wierzycieli powyższej upadłości, że Sąd Okręgowy w Łodzi w Wydziale III Handlowym decyzją z dnia 4 września 1934 r. wyznaczył dodatkowy drugi ostateczny termin sprawdzenia wierzytelności.

Sprawdzenie odbędzie się w dniu 15 października o godz. 10-ej w sali zebrań III Wydziału Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi, Pl. Dąbrowskiego 5, pokój Nr. 15.

Wierzyciele, którzy sprawdzeń nie dokonają nie będą należeli do mających nastąpić podziałów funduszków masy upadłości.

Syndyk tymczasowy
(—) Ignacy Hirszfeld

Cukiernia „Źródło”

Przejazd 1. — Tel. 209-87 i 133-72

POLECA

Śniadania i kolacje z 4-ch dań

po 90 gr.

Wielki wybór własnych wyrobów cukierskich.

Szkoły i stowarz. otrzymują z tego 10% rabatu

Dr. HENRYK GAREWICZ

roentgenolog

Zwirki (Karola) 4, tel. 122-50
powrócił.

Gabinet Roentgenologiczny Dr. Garewicza został przeniesiony z lecznicy „Unitas” do prywatnego mieszkania d-ra przy ul. Zwirki (Karola) 4

Doktor

REICHER

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

leczenie niemocy płciowej

Południowa 28, tel. 201-93

przyjm. od 8—11 rano i 5—8 w.

w niedziele i święta od 9—1 pp.

Do akt. Nr. Km. 1449/34

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 12 zamieszkany w Łodzi przy ul. Gdańskiej 31

na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 18 września 1934 r. od godz. 12 w Łodzi przy ul.

Sródmiejskiej 28

odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie:

mebli, planina f. „Schroeder”, lampy do elektryczności i firanek

oszacowanych na łączną sumę zł. 1.870

które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dn. 1.9.34 r.

Komornik (-) L. Naborowski

PRZYCHODNIA

WENEROLOGICZNA

Lekarzy specjalistów

Zawadzka 1, tel. 205-38

czynna od 9 r. do 10 wiecz.

Choroby weneryczne, moczopłciowe i skórne. Porady seksualne.

Stacja zapobiegawcza czynna całą dobę.

Dla Pań oddzielna poczekalnia

Porada 3 zł.

OGŁOSZENIA TELEFONICZNE

121-36

lub

121-16

Złatwia fachowo Akwizycja ogłoszeń

S. Fuchs

Piotrkowska 50

KUPCY

którzy polecają swoje towary

W „GŁOSIE PORANNYM”

nie znają

zmniejszenia

obrotów

Ogłoszenia drobne

Różne

UNIEWAŻNIAM książeczkę

wkładkową B. G. Kr. 10784.

231-3

Choroby zwierząt

(Specjalność — psy domowe)

Lekarz weterynaryjny

M. A. Reich

powrócił

przyjmuje codziennie od 9 do

1 i od 4—7 p.p.

Wyjazd do chorych zwierząt

Nawrot 1a, II p. Tel. 175-77

Ceny lecznicowe.

Uzdrowiska

Pensjonat „ŚWIT”

W KOLUMNIE

ul. Słoneczna przy rogu Warszawskiej

M. Radoszyckiego

poleca na nadchodzące święta

elegancko urządzone pokoje, rytualna

kuchnia, szybka i solidna obsługa.

Ceny dostępne.

Zgłoszenia na miejscu, ewent. u pp. Radoszyckich, Łódź, Piotrkowska 79.

Pensjonat „ZDROWIE”

KOSZER KOSZER

p. RAPAPORTOWEJ

na WIŚNIEWEJ-GÓRZE. Tel. 7

poleca jeszcze kilka wolnych

miejsc w komfortowo urządzonej willi. Wykwintna, rytualna

kuchnia, na żądanie dietetyczna, światło elektryczne.

CENY PRZYSTĘPNE

WŁODZIMIERZÓW Pensjonat

„BIVIERA” E. Silbersteinowej,

czynny przez wrzesień, przyjmuje

zamówienia na święta. Wykwintna

kuchnia, piękne pokoje. Zgłoszenia: E. Gliksmanova,

Legjonów 30 | 7.

Posady

POTRZEBNA prasowaczka do

pralni, Limanowskiego 90, Ma-

linowska.

„PRACA”

Kursy Zawodowe Żeńskie przy

Tow. Szerzenia Pracy Zawodowej

wśród Kobiet Żyd.

Wólczńska 21, tel. 167-15

przyjmuje zapisy na nast. działy:

1. Sztuka stosowana-hafciarstwo

2. Krawiectwo damskie - krój

3. Gorsciarstwo-krój

4. Modniarstwo-kapelusze

5. Bielizniarstwo-krój

6. Ondulacja

7. Manicure

Sekretariat czynny w godz. od

9—13 i 15—19.

MEBLE gotowe, pojedyncze i kom

plety od skromnych do najwykwint

niejszych (od zł. 500.— za komple

tnie urządzenie pokoju). Wszelka

zamiana. Poleca wytwórnia

S. Bernacki, Piotrkowska 275, tel.

231-80.

REWELACJA!W tych dniach otwarcie komfortowej **KAWIARNI****„CASINO”** przy ul. **Moniuszki 3.****Dźwiękowy**

Piotrkowska 108.

Dziś
dawno oczekiwana
premiera!

Największego arcydzieła „Universalu”
1934 | 35, przewyższającego „Dr. Jekyll i
Mr. Hyde” oraz „Frankensteina”, według
znakomitego utworu

Edgara Allana Poe’go**CZARNY KOT**

W rolach czołowych dwaj mistrze ekranu

BORIS KARLOFF
BELA LUGOSI

Potężna atrakcja artystyczna świata!

Nadprogram: Najnowszy tygodnik Foxa

Ceny miejsc do 6.30 niższe!**CASINO****Dziś premiera****BOLERO**

Film odślanający z niezwykłym
realizmem życie sceniczne i zaku-
lisowe aktora

Niezrównany
GEORGE RAFT

poraz pierwszy w roli amanta

oraz
najpiękniejsza blondynka Hollywoodu
CAROLA LOMBARD

Olśniewająca rewja tańca!
Wspaniałe toalety!

Nadprogram: Aktualności z kraju i tygodnik Paramountu
Bilety wolnego wejścia nieważne!

PIERWSZE JASKÓŁKI NAJNOWSZEJ PRODUKCJI

Najwięksi komicy ekranu

FLIP i FLAP, JIMMY DURANTE, MICKEY MAUSE, LUPE VELEZ
poraz pierwszy w dziejach filmu **wszyscy razem!!!**
w najnowszej i najweselszej komedji p. t.

1500 najpiękniejszych girls!!! Wystawa, jakiej nie miała żadna komedja dotychczas!!!

Najbliższa premiera KINO-TEATRÓW

Metro - Adria

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi do-
datkami wynosi w Łodzi zł. 4.60, za odosłanie —
40 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.—, zagranicą — zł. 9.—

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia za wiersz milimetry 1-szpaltowy (strona 5 szpalt): 1-sza strona 2 zł., Reklamy tekstem
redakcyjnym zł. 1.50; w tekście: z zastrzeżeniem miejsca 60 gr., bez zastrzeżenia miejsca
50 gr., nekrologi 40 gr. Zwyczajne (str. 10 szpalt) 12 gr. Drobne 15 gr. za wyraz, najmniejsze ogłoszenie zł. 1.50
Poszukiwane pracy 10 gr. za wyraz, najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia zawieszynowe i zaślubinowe 12 zł. Ogło-
szenia samolepcowe obliczane są o 50% drożej, str. nagr. 100%. Za ogłoszenia tabelaryczne lub fantaz. dodatek
50%. Ogłoszenia dwukolor. o 50% drożej.